اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

دوشنبه ● ۱۳ تیر ۱۴۰۱ ● ۴ ذی‌الحجه ۱۴۴۳ ● ۴ ژوئیه ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۷۲ ● ۸صفحه ● قیمت ۳۰۰۰ تومان

مصائب صنعت طلا، جواهر و نقره

دبیر کمیسیون سازندگان اتحادیه طلا جواهر و نقره مشهد با بیان اینکه قاچاق و صادرات دو دست‌انداز مهم برای این صنعت است گفت: متاسفانه از سال ۹۶ به بعد به خاطر قوانین دست و پاگیر گمرک و بانک مرکزی، هیچ صادراتی از ایران به دیگر کشورها نداشته‌ایم. اسماعیل صمدی حوزه تولید طلا، جواهر و نقره در ایران را دارای دو چالش مهم دانست و اظهارکرد: قاچاق و صادرات...

۶

صنعت و چالش همیشگی تامین مواد اولیه

صنایع از دیرباز تاکنون با چالشی به نام تامین پایدار مواد اولیه دست و پنجه‌نرم می‌کنند که به نظر می‌رسد در آینده نیز همراه آنها باشد. فارغ از چرایی کمبود مواد اولیه صنعت در کشوری مثل ایران که در کمربند معادن جهان قرار دارد، نحوه مواجه با این چالش نیز حائز اهمیت است. در شرایط تحریمی که خود به خود ریسک تامین پایدار مواد اولیه افزایش می‌یابد، برخی خودتحریمی‌ها...

۴

در بررسی چالش‌های بخش معدن مطرح شد:

راه طولانی تا هوشمندسازی معادن داریم

۳

عکس: روزگار معدن

یادداشت

صنعت و معدن نیازمند تحولات اساسی

۳

چالش‌های صنایع پایان ندارد؟

۷

تیتر روز

صنایع معدنی، موتورمحرک رشد اقتصادی

براساس مصوبه شورای‌عالی انقلاب فرهنگی دهم تیرماه روز صنعت و معدن نامیده شده است. از معدن و صنایع وابسته به آن به‌عنوان موتورمحرکه اقتصاد نام برده می‌شود. ایران با در اختیار داشتن منابع معدنی و انرژی بسیار از کشورهای غنی و ثروتمند جهان به‌شمار می‌رود و تکیه بر ظرفیت‌های معدنی یادشده فرصتی برای اشتغالزایی، ارزش‌آفرینی، درآمدزایی و صادرات برای کشور فراهم می‌کند. با این وجود در طول سال‌های گذشته از ظرفیت‌های بخش معدن و صنایع معدنی آن‌طور که باید و انتظار می‌رود، استفاده نشده است. بهره نگرفتن از ظرفیت‌های این بخش از عوامل گوناگونی نشأت می‌گیرد و موانع متعددی در مسیر فعالیت بخش معدن و صنایع معدنی وجود دارد. در چنین شرایطی، از متولیان و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با شناخت این شرایط نابسامان و دلایل آن، زمینه رفع چالش‌ها...

۷

سرمقاله

از وزارت تجارت تا وزارت صمت

ناصر بزرگمهر
nbozorgmehr@yahoo.com
به‌نام‌او که‌هرچه‌بخواهدهمان‌می‌شود

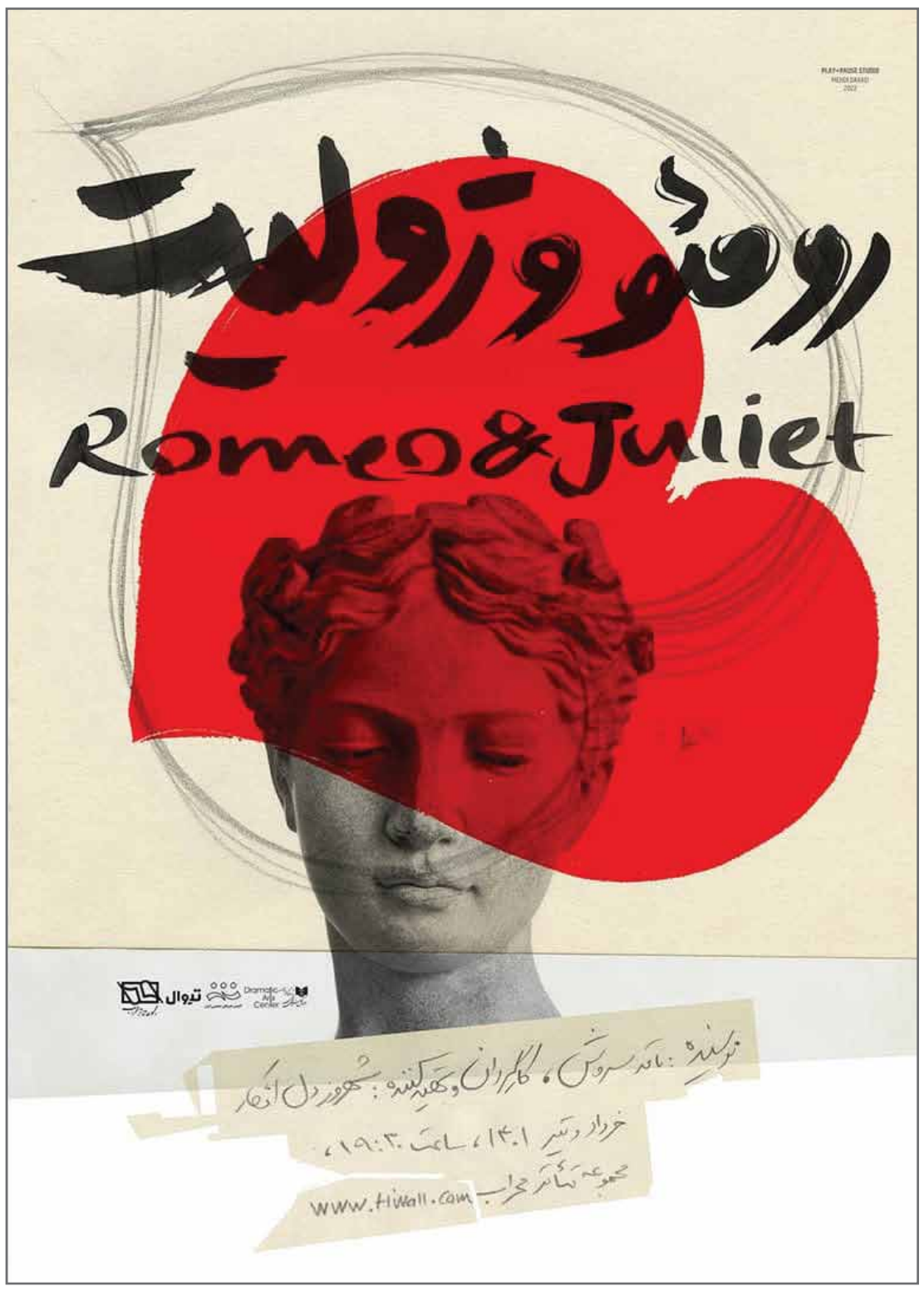
سیر تحولات وزارت صنعت، معدن و تجارت در ۱۱۵ سال گذشته می‌تواند تجربه تاریخی برای همه کسانی باشد که به این سرزمین عشق می‌ورزند و فکر می‌کنند با تغییر نام‌ها می‌توان عملکردها را هم تغییر داد.

آنچه که یک سازمان یا وزارتخانه یا یک اداره کوچک یا کارخانه‌ای بزرگ را می‌سازد، مدیریت است؛ مدیریت می‌تواند یک سرزمین را شاداب و سبز سازد یا آن را به بیابانی خشک تبدیل کند. پول و ثروت و لطف خداوندی در عملکرد مدیریت‌ها نهفته است که در طول زمان بروز خواهد کرد.

سال ۱۲۸۵ در دولت شاهزادگان قاجار، با رفت‌وآمد به فرنگ احساس شد که وزارت تجارت لازم است و جهت تجمیع اقدامات و سیاست‌گذاری‌های دولت در حوزه تجارت و بازرگانی و صنعت، این وزارتخانه متولد شد.

سال ۱۳۰۲ نام این وزارتخانه به وزارت فوائد عامه تغییر کرد تا شاید فایده‌ای برای عامه مردم داشته باشد. سال ۱۳۰۸ وزارت فوائد عامه به دو وزارتخانه اقتصاد ملی (متولی امور مربوط به بازرگانی، کشاورزی، صنعت و اداره ثبت علائم تجارتی و صنعتی) و وزارت طرق و شوارع یا همان اداره کل راه (متولی امور مربوط به جاده‌سازی، احداث راه‌آهن، کشف معادن نفت شمال، مطالعه درباره ذوب‌آهن و تاسیس کارخانه آن) تفکیک شد...

ادامه در صفحه ۲

روزگار معدن

اخبار

۲ دوشنبه
● ۱۳ تیر ۱۴۰۱
● ۴ ذی‌الحجه ۱۴۴۳
● ۴ ژوئیه ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۸۷۲

سرمقاله

از وزارت تجارت تا وزارت صمت

ادامه از صفحه اول

سال ۱۳۱۶ وزارت اقتصاد ملی به دو وزارتخانه تجارت و وزارتخانه صنایع و معادن تفکیک شد. از این سال وزارت صنایع به‌صورت تخصصی در تمام حوزه‌های مرتبط با صنعت و معدن شروع به کار کرد و بعد با تصمیم فرهنگستان ایران، نام وزارت تجارت به وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن به وزارت پیشه و هنر تغییر یافت.

سال ۱۳۲۰ وزارت بازرگانی و وزارت پیشه و هنر با یکدیگر ادغام شدند و نام آن به وزارتخانه بازرگانی و پیشه و هنر تغییر کرد.

این وزارتخانه سال ۱۳۲۶ دوباره به وزارت اقتصاد ملی تغییر نام داد و اداره امور صنایع و معادن دولتی نیز به آن واگذار شد که در دوره جنبش ملی کردن صنعت نفت وظیفه صادرات و واردات کالاهای غیرنفتی را بر عهده گرفت.

سال ۱۳۳۴ وزارتخانه اقتصاد ملی دوباره دچار دگرگونی و به دو وزارتخانه بازرگانی و وزارت صنایع و معادن تبدیل و تفکیک شد.

سال ۱۳۴۱ وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن با یکدیگر ادغام شدند و وزارت اقتصاد شکل گرفت.

سال ۱۳۵۲ وزارت اقتصاد از هم پاشید و به ۳ وزارتخانه بازرگانی، صنایع و معادن و اقتصاد و امور دارایی تبدیل شد.

سال ۱۳۶۰ وزارت صنایع و معادن به دو وزارتخانه معادن و فلزات و صنایع تفکیک شد.

سال ۱۳۶۱ وزارت صنایع به دو وزارتخانه صنایع کوچک و صنایع سنگین تقسیم شد و این نخستین باری بود که حوزه صنعت و معدن با ۴ وزارتخانه بازرگانی، معادن و فلزات، صنایع کوچک و صنایع سنگین اداره می‌شد.

سال ۱۳۷۳ وزارت صنایع کوچک و صنایع سنگین ادغام شدند و وزارت صنایع رونمایی شد.

سال ۱۳۷۹ وزارت صنایع با وزارت معادن و فلزات ادغام شدند و وزارت صنایع و معادن متولد شد.

سال ۱۳۹۰ وزارت بازرگانی و صنایع و معادن با یکدیگر ادغام شدند و وزارت صنعت، معدن و تجارت شکل گرفت.

سال ۱۳۹۳ با تولد روزنامه صمت، وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت، به‌صورت مخفف وزارت صمت خوانده شد و با استفاده مسئولان کشور در سخنرانی‌های‌شان، کلیدواژه وزارت صمت برگرفته از روزنامه صمت ثبت شد.

سال ۱۴۰۱ فرا رسیده و باز هم قصه تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت مطرح شده است.

یک قصه‌گوی بزرگ این سرزمین، سال‌ها پیش حکایت کرد هر بار که سفره گسترده می‌شود، یک عده در کنار آن سیر می‌شوند.

این قصه تکراری گستردن سفره، بدون توجه به عواقب فرهنگی و مالی آن، حکایت از نبود برنامه‌ریزی، بی‌اخلاقی و نامنظم بودن افراد خانواده و دردسر فراوان برای بانوی خانه‌دار دارد.

ساختمان‌هایی که هر بار خریداری می‌شوند، تابلوهایی که عوض می‌شوند، سربرگ‌هایی که چاپ می‌شوند، کارکنانی که می‌آیند و می‌روند، مدیرانی که منصوب می‌شوند و صدها موضوع کوچک و بزرگی که با هر تغییر پدید می‌آید و ریخت‌وپاش‌های دولتی که می‌شود از جیب مردمی است که توان ندانم‌کاری و سلیقه‌ای عمل کردن مدیریت‌های ارشد را در طول یک قرن اخیر داده‌اند و می‌دهند و خواهند داد.

به هزاران بخشنامه و دستورالعمل و آیین‌نامه و قوانینی فکر کنیم که از دو روز دیگر دوباره دستخوش تغییر می‌شود و مراجعان سردرگمی که نمی‌دانند چه کنند؟

آیا نمی‌توان به جهان مترقی و صدها کشوری که هم صنعت دارند و هم معدن، هم تجارت دارند و هم بازرگانی، هم صادرات دارند و هم واردات، هم صنایع کوچک و خرد دارند و هم صنایع سنگین واقعی، هم دسته بیل می‌سازند و هم هواپیما و کشتی و فضاپیما، هم تیرکمان درست می‌کنند و هم توپ و تانک می‌سازند، هم سه‌چرخه کودکانه دارند و هم فراری و پورشه و بنز و لکسوس سوار می‌شوند، هم گمرک دارند و هم مالیات می‌دهند و هم جیب مردم را نمی‌زنند و از همه مهم‌تر نفت و گاز و طلا هم ندارند و صدها نمونه و مثال دیگر نگاه کرد و از آنها آموخت.

هان! ای دل عبرت‌بین از دیده عبر کن هان
ایوان مدائن را آیینه عبرت دان
دندانه هر قصری پندی دهدت نونو
پند سر دندانه بشنو ز بن دندان

مشکل مواد اولیه القایی‌ها رفع شد؟

عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: دود مداخله‌های بی‌ضابطه دولت و تعیین قیمت‌های دستوری، مستقیم به چشم مصرف‌کننده می‌رود و بسیاری از صنایع ازجمله صنعت فولاد که درابتدای چنین راهی است، ممکن است از درون بپاشد و لازمه این‌کار این است که محصولات فولادی به عرضه و تقاضا و بازار سپرده شود.

بهادر احرامیان در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به تعیین نرخ محصولات فولادی در بورس کالا افزود: الزام عرضه محصولات فولادی به بورس کالا براساس سیاست‌گذاری وزارت صمت، موجب شده نرخ محصولات زنجیره فولاد در بورس کالا تعیین شود و بورس کالا با اعمال غیررسمی بر قیمت‌ها، قیمت‌های تعیین شده تولید داخل از قیمت‌های جهانی کمتر باشد.

وی ادامه داد: تعیین نرخ محصولات فولادی در بورس کالا نمی‌تواند دوام داشته باشد و در درازمدت اعمال اینگونه سیاست‌های صنعتی تاثیرمنفی زیادی بر بازارخواهد گذاشت و موجب به حداقل رساندن سرمایه‌گذاری در صنعت فولاد و بی‌رغبتی در تولید فولاد خواهد شد. این فعال صنعتی تصریح کرد: صنعت برق تا ۱۰سال قبل صادرات‌محور و سودده بود و سرمایه‌گذاران زیادی تمایل داشتند در این صنعت سرمایه‌گذاری کنند اما اکنون به جایی رسیده است که صنعت برق کشور نمی‌تواند نیاز کشور را تامین کند و این بی‌سیاستی حاصل مداخله دولت در این صنعت است. احرامیان گفت: دود مداخله‌های بی‌ضابطه دولت مستقیم به چشم مصرف‌کننده می‌رود وبسیاری از صنایع ازجمله صنعت فولاد که در ابتدای چنین راهی است، ممکن است از درون از هم بپاشد و لازمه این‌کار این است که محصولات فولادی به عرضه و تقاضا و بازار سپرده شود. وی با اشاره به گلایه تولیدکنندگان واحدهای کوچک و دارندگان کوره‌های القایی از نبود مواد اولیه و شرایط نامناسب افزود: اغلب واحدهای القایی درحال‌حاضر تولید خود را غیراقتصادی و ضرردهی می‌دانند و ادامه این روند و شکایت‌ها مطمئنا بعد از القایی‌ها به‌تدریج به واحدهای بزرگ و متوسط خواهد رسید و مشکلات موجود تولیدات آنها را مختل خواهد کرد و دود آن به چشم مصرف‌کننده خواهد رفت.

بهره‌برداری از فولاد مکران در سال آینده

گروه معدن

عکس: آیدا فریدی

مسئول اداره منطقه آزاد چابهار با اعلام اینکه در سال آینده پروژه فولاد مکران با ظرفیت تولید ۱.۶ میلیون تن آهن‌اسفنجی به بهره‌برداری می‌رسد، گفت: پیشنهاد اصلاح قانون مالیات بر ارزش‌افزوده در مناطق آزاد در مسیر ارائه به مجلس شورای اسلامی است.

به گزارش ایرنا، نصرالله ابراهیمی با بیان اینکه اجرای قانون پرداخت مالیات بر ارزش افزوده به دلیل تصویب در مجلس شورای اسلامی لازم‌الاجرا است، اظهار کرد: مشکل اساسی در اجرای این مصوبه پرداخت مضاعف در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی است، به این معنا که فعالان اقتصادی که مواد اولیه‌ای را از سرزمین اصلی خریداری و در هنگام خرید مالیات ارزش‌افزوده را به فروشنده پرداخت کرده و سپس به منطقه وارد می‌کنند.

وی افزود: گمرک جمهوری اسلامی مجدد هنگام ورود مواد اولیه به محدوده مناطق آزاد مالیات بر ارزش‌افزوده را دریافت می‌کند، به عبارت دیگر برای یک خرید، ۲ مرحله مالیات ارزش افزوده در مناطق پرداخت می‌شود.

مسئول اداره منطقه آزاد چابهار تصریح کرد: از سوی دیگر بعد از طی فرآیند تولید یا فرآوری و تبدیل مواد اولیه به کالا، تولیدکننده برای صادرات کالا به سرزمین اصلی بار دیگر مجبور به پرداخت ۹درصد مالیات بر ارزش‌افزوده می‌شود، به عبارتی مالیات ارزش‌افزوده پیش از اینکه کالا بفروش برسد و از مصرف‌کننده نهایی کند، باید از سوی تولیدکنندگان پرداخت شود و به همین دلیل واحدهای تولیدی در مناطق آزاد با مشکلات عدیده‌ای مواجه شده‌اند.

ابراهیمی خاطرنشان کرد: پیشنهاد شده است که این قانون و دستورالعمل اجرایی آن اصلاح شود تا موجب دلسردی فعالان اقتصادی و واحدهای تولیدی مناطق آزاد نشود و این اصلاحیه در مسیر قانونی خود در دولت برای ارائه به مجلس شورای اسلامی است.

▣ پروژه‌ای کارآفرین

وی با بیان اینکه فاز اول پروژه فولاد مکران منطقه آزاد چابهار با ظرفیت ۱.۶ میلیون تنی آهن اسفنجی در این منطقه یکی از پروژه‌های مهم اشتغالزا و کارآفرین است، خاطرنشان کرد: سازمان منطقه آزاد چابهار حمایت‌های لازم از این مجموعه و به عنوان شریک مطابق قانون تمام تعهدات خود را انجام داده است.

مسئول اداره منطقه آزاد چابهار ادامه داد: بر اساس برنامه زمان‌بندی اعلامی از طرف شرکت باید پروژه در سال ۹۷ به بهره‌برداری می‌رسید، در حالی پیشرفت واقعی پروژه تا زمان تحویل کمتر از ۱۰ درصد بود. مستند به قوانین و مقررات جاری در مناطق باید تغییراتی در قرارداد اعمال می‌شد و از سوی دیگر ۱۰۰ هکتار زمین نیز به دلیل قرار گرفتن در حریم مسیر جایگزین شد که این موضوع نیز برای مذاکرات زمان‌بر بود. ابراهیمی با تأکید بر اینکه سازمان منطقه آزاد چابهار بدون هیچ قصوری تعهدات خود را به سرانجام رسانده است، تأکید کرد: پس از جابه‌جایی زمین ۲۸ هکتار به کل ۳۰۰هکتاری زمین در اختیار پروژه افزوده شد که مطابق آیین‌نامه نحوه استفاده از زمین و منابع ملی در مناطق آزاد باید به نرخ روز، محاسبه و به سازمان پرداخت شود. وی بیان کرد: این پایان ماجرا نبود زیرا هم‌زمان با آغاز تحریم‌ها و نوسان نرخ ارز، واردات تجهیزات زیرساختی با مشکلاتی همراه شد و از سوی دیگر سرمایه نیاز به افزایش داشت که درحال‌حاضر ۷۰۰ میلیارد تومان است و افزایش سرمایه تا یک هزار و ۵۰ میلیارد تومان در دستور کار مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت قرار گرفته است.

مسئول اداره منطقه آزاد چابهار اظهار کرد: به دنبال رفع مشکلات فی‌مابین بوده‌ایم تا در روند اجرای پروژه و ادامه کار خللی به وجود نیاید از این رو تلاش کرده‌ایم تا با داوری دقیق اختلاف بین سازمان و شرکت شود و بدهی‌ها و مطالبات سازمان نیز وصول شوند. ابراهیمی با بیان اینکه امیدوار هستیم طی سال آینده این پروژه به بهره‌برداری و سوددهی برسد، تصریح کرد: در این پروژه سهامداران عمده، شرکت همگامان سیستان و بلوچستان ۴۱درصد، شرکت توسعه آزاد پاسارگاد ۲۰درصد، بخش خصوصی حدود ۲۰درصد، سازمان توسعه و نوسازی معادن (ایمیدرو) ۸.۶درصد، سازمان منطقه آزاد چابهار ۶.۲ درصد و گروه مدیریت سرمایه‌گذاری امید ۲ درصد سهم دارند. وی گفت: مقرر است میزان دقیق سهام و میزان افزایش آن برای منطقه آزاد چابهار بعد از بررسی دقیق مطالبات و بدهی‌های طرفین مورد ارزیابی دقیق‌تر قرار گیرد و درحال‌حاضر هیچ مشکلی برای ادامه روند کار توسط شرکت وجود ندارد.

▣ بازارچه مرزی ریمدان در مسیر توسعه

مسئول اداره منطقه آزاد چابهار با بیان اینکه ۶۲۰۰ هکتار از مرز ریمدان (بازارچه مرزی ریمدان) به توسعه منطقه آزاد چابهار الحاق شده است، خاطرنشان کرد: این محدوده نیازمند احیا است که در فاز نخست در ۱۶۲هکتار از آن، ۲۷ فاز عملیاتی تعریف شده است که شامل زیرساخت‌های لجستیکی، ترانزیتی، امکانات اقامتی، فضای اداری، گمرک و فضای سبز می‌شود.

ابراهیمی با بیان اینکه برای تأمین زیرساخت‌های موردنیاز ازجمله تأمین آب آشامیدنی سازمان منطقه آزاد چابهار با قرارگاه سازندگی خاتم قراردادی به ارزش اولیه ۱۴۶میلیارد تومان را به امضا رسانده شد که با ایجاد ۳ مخزن ذخیره‌سازی و لوله‌گذاری آب به منطقه ریمدان و روستاهای مسیر منتقل خواهد شد.

وی با بیان اینکه ریمدان مشکلی در تأمین برق ندارد، خاطرنشان کرد: در صورت اجرا پروژه آب منطقه سه مخزن ۲۰۰۰ مترمکعبی احداث می‌شود که آب ۱۴ روستا در مسیر را نیز تأمین خواهد کرد.

▣ هیچ پروژه‌ای متوقف نشده است

مسئول اداره منطقه آزاد چابهار با اشاره به تعیین و انتخاب هیات مدیره از سوی هیات وزیران طبق قانون چگونگی اداره مناطق آزاد اظهار کرد: با توجه به بازداشت شدن برخی افراد در چابهار و پیگیری احکام قضایی برخی از امور اجرایی، پروژه‌های عمرانی، تفاهمنامه‌ها و قراردادها و برخی تصمیم‌گیری‌های آتی با مشکل مواجه است و با سرعت کندی پیش می‌رود.

ابراهیمی با بیان اینکه درآمدزایی در منطقه آزاد چابهار به دلیل صادر نشدن حکم جایگزین برای مدیراغیرناعامل با مشکل مواجه شده است، خاطرنشان کرد: با توجه به مشکلات اتفاق افتاده در این منطقه با همکاری شورای تأمین استان و مراجع قضایی و شورای نظارتی استان توانستیم بخشی از مشکلات را پشت سر بگذاریم، اما اصل توسعه باید با تعیین اعضای هیات‌مدیره، رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل توسط هیات وزیران انجام شود. وی با تأکید بر اینکه درحال‌حاضر هیچ پروژه‌ای متوقف نشده است، تأکید کرد: جذب منابع برای فعالیت‌های عمرانی و انعقاد قراردادها سرمایه‌گذاری دچار توقف و کندی در امور اجرایی شده است که خسارتی غیرمستقیم به درآمد سازمان وارد می‌کند. مسئول اداره منطقه آزاد چابهار تصریح کرد: امیدوار هستیم با پیگیری‌هایی مشاور رئیس‌جمهوری و دبیر شورای‌عالی مناطق آزاد، به‌زودی شاهد انتخاب و معرفی هیات مدیره و مدیرعامل منطقه آزاد چابهار باشیم.

ابراهیمی در حکمی از سوی دبیر شورای‌عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی با حفظ سمت معاونت توسعه مدیریت منطقه آزاد چابهار در ۵ ماه گذشته مسئولیت اداره این منطقه را نیز عهده‌دار شده است.

تولید باید اولویت اول دولت باشد

فعال اقتصادی حوزه معدن و صنایع معدنی گفت: آنچه می‌تواند کشور را از شرایط سخت اقتصادی نجات دهد افزایش تولید و صادرات و ایجاد اشتغال است لذا دولت باید تولید را در اولویت اول خود قرار دهد، قطع به یقین در وضعیت کنونی کمبود برق، قطع برق وزارتخانه‌ها خیلی بهتر از این است که یک واحد تولیدی متوقف شود.

به گزارش ایراسین، بهرام شکوری با اشاره به قطعی برق در تابستان و قطعی گاز در زمستان گفت: این قطعی‌ها خسارت‌های زیادی را به فعالان به ویژه فعالان حوزه معدن و صنایع معدنی وارد می‌کند و بر همین اساس صنایع معدنی را هم متضرر می‌کند و در ارتباط با صنعت نمود و اثرگذاری بیشتری پیدا می‌کند.

وی ادامه داد: در کنار این نوع نگاه و اولویت‌بندی، دولت باید به سمتی رود که نیروگاه‌های گازی را ایجاد کند که بتواند برق صنایع را تامین کند و از توقف کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی و معادن به این دلایل جلوگیری کنند.

این فعال اقتصادی تصریح کرد: دولت باید تولید را در اولویت اول خود قرار دهد و اگر این اتفاق بیفتد قطع به یقین تعطیلی برق وزارتخانه‌ها خیلی بهتر از این است که یک واحد تولیدی به دلیل کمبود برق متوقف شود.

وی گفت: همیشه مجلس داعیه حمایت از بخش خصوصی، تولید، اشتغال و صادرات را دارد اما متاسفانه نوع جهت‌گیری‌ها و حرکات مؤید این ادعا نیست. شکوری بیان کرد: بررسی طرح دو فوریتی‌ای که توسط دولت به مجلس داده شده و بیانگر این است که حقوق گمرکی برای مواد اولیه و ماشین‌آلات و تجهیزات تولید کاهش یابد به تعویق افتاده و این نشان می‌دهد که این موضوع برای مجلس اهمیت آنچنانی ندارد.

وی افزود: تولید به تجهیزات، ماشین‌آلات و مواد اولیه وابسته است. با تغییر سیاست‌های ارزی نرخ تجهیزات و ماشین‌آلات دستخوش افزایش می‌شود. دولت باید تمهیداتی برای خنثی شدن این تغییرات در پیش می‌گرفت اما این اتفاق رخ نداده است.

این فعال اقتصادی بیان کرد: با توجه به فشارهای موجود برای دولت که در سنوات گذشته هم به نوعی بود و اکنون بیشتر شده است که یکی از موارد اصلی آن کسری بودجه است، این فشار به دولت وارد می‌شود که پول بدون پشتوانه چاپ شود و اخیرا هم آقای همتی به آن اعتراف کرده است اما آن زمان ایشان و مجموعه وزارت اقتصاد، منکر این می‌شدند اما امروز می‌گویند که پیشتر این اتفاق افتاده و اکنون هم ادامه دارد.

شکوری ادامه داد: اما چون فشارها زیاد شده است، طبیعتا دولت به دنبال درآمدزایی است و در نتیجه هر طرح، لایحه یا ایده‌ای که درآمدهای دولت را کاهش دهد جذاب نیست و مخالفت می‌شود یا به تعویق می‌افتد.

تکنولوژیست امور آموزش شرکت ملی صنایع مس تشریح کرد

نقش فناوری‌های آموزشی در کاهش خطرات و هزینه‌های صنعت

تکنولوژیست امور آموزش شرکت ملی صنایع مس ایران گفت: استفاده از فناوری‌های نوین در روندهای آموزشی نظیر واقعیت مجازی نقش برجسته‌ای در کاهش خطرات و هزینه‌های صنعت داشته است.

میلاد ربیعی در گفت‌وگو با ایراسین اظهار کرد: در امور آموزش مجتمع مس سرچشمه رفسنجان، مرکزی با عنوان مرکز فناوری‌های آموزشی تاسیس شده و این مرکز از سال ۱۳۹۸ شروع به کار کرد.

وی ادامه داد: این مرکز دروازه‌ای برای ورود هرگونه فناوری به حوزه آموزش است و چرایی و چگونگی پیاده‌سازی این فناوری‌ها را مورد بررسی قرار می‌دهد و در نهایت وارد چرخه آموزشی می‌کند. در این مرکز تا به حال سه نوع فناوری مختلف را به بهره‌برداری رسیده و به صورت مستمر و اثر بخش مورد استفاده قرار گرفته است.

تکنولوژیست امور آموزش و تجهیز نیروی انسانی شرکت ملی صنایع مس ایران با اشاره به اهداف مرکز فناوری‌های شرکت ملی صنایع مس ایران توضیح داد: هدف این مرکز، آموزش اثر بخش فناوری‌هایی است که می‌توانند به روند تولید و آموزش کمک کنند تا این فناوری‌ها به یک کالای لوکس و نمایشی تبدیل نشوند.

این کارشناس فناوری شرکت ملی صنایع مس ایران افزود: در طول سه سال اخیر فناوری واقعیت مجازی، شبیه‌سازهای آموزشی مانند شبیه‌ساز جوشکاری، شبیه‌ساز اپراتوری دامپ تراک و تولید محتوای آموزش مجازی و سامانه‌هایی که مربوط به یادگیری است در مرکز فناوری‌های شرکت ملی صنایع مس ایران توسعه یافته است.

وی با اشاره به محتواهای تولید شده در حوزه واقعیت مجازی، گفت: در حوزه واقعیت مجازی ۳ نوع محتوای مختلف تولید شده که یک محتوا ویژه بازدیدکنندگان است. در این محتوا فرآیند تولید از استخراج تا فرآوری شبیه‌سازی شده تا بازدیدکنندگان نیاز به حضور در کارگاه‌ها نداشته باشند و خطرات بازدید حضوری کاهش یابد. همچنین محتواهای مختلفی برای آموزش ایمنی شده تا خطرهای کاری نیز شبیه‌سازی و به صفر برسد.

ربیعی تصریح کرد: در فرآیند استخدام نیز پیش از اینکه نیرو وارد چرخه کار شود باید با فرآیندهای کاری آشنا شود که با استفاده از واقعیت مجازی این اتفاق رخ می‌دهد تا نیرو با پیش زمینه فکری و ذهنی آماده وارد محیط شود. بسیاری از مخاطرات کاری در هفته‌های ابتدایی کار هر شخص رخ می‌دهد و استفاده از این فناوری در کاهش این خطرات نقش زیادی داشته است. از طرفی ماشین‌آلات معدنی معمولا قیمتی بین ۷۰ تا ۱۰۰ میلیارد تومان دارند و شبیه‌سازها کمک بسیاری برای آماده کردن نیروهای برای کار با ابزار و تجهیزات پیشرفته و گران نرخ کرده است.

وی درباره دیگر شبیه سازهای موجود در مرکز فناوری‌های شرکت ملی صنایع مس ایران، خاطرنشان کرد: شبیه‌ساز جوشکاری که در مرکز فناوری‌ها موجود است کمک زیادی به کاهش هزینه‌های آموزشی و تربیت نیروی کار با راندمان بالا کرده و کیفیت کار را افزایش داده است. حتی از این دستگاه‌های شبیه‌ساز برای بررسی میزان مهارت افراد و انتخاب پیمانکار نیز به‌کار برده می‌شود.

ربیعی با اشاره به نقش آموزش‌های مجازی در توسعه مهارت‌های فردی نیروی انسانی شرکت ملی مس ایران توضیح داد: تقریبا یکسال قبل از پاندمی کرونا تولید محتوای آموزشی شروع شد و آموزش‌ها در بسترهای مجازی انجام می‌گرفت. با روش‌های آموزشی نوین و استفاده اثربخش از فناوری انگیزه و رغبت یادگیری برای بزرگسال ایجاد شد و همچنین یادگیری‌های عمیق برای نیروی‌انسانی به‌دست آمد.

در بررسی چالش های بخش معدن مطرح شد:

راه طولانی تا هوشمندسازی معادن داریم

گیتا جاودانی

دهم تیر را پشت سر گذاشتیم؛ روزی که از ۴ دهه پیش به‌نام صنعت و معدن خوانده شده است. اوایل دهه ۶۰ بود که شورای‌عالی انقلاب فرهنگی تصویب کرد: برای تاکید بر نقش صنعت و معدن، هر سال چنین روزی به بزرگداشت این ۲ بال تحول اقتصاد کشور اختصاص یابد برای ما این روز مجالی است برای گفتن و شنیدن از معدن ـ که زیرمجموعه‌ای از صنعت کشور است ـ و ظرفیت‌های بیکران آن، دریچه امیدی است برای گذر از دشواری‌ها و شرایط سخت اقتصادی این روزها. کارشناسان اقتصادی نفت، گاز، زغال‌سنگ، جنگل و چوب طلا و نقره، مس، اورانیوم، آهن و فسفات را به‌عنوان شاخص‌های ثروت در نظر می‌گیرند. به این ترتیب می‌توان گفت کشور ما از جمله ثروتمندان زمین به‌شمار می‌رود، اما آیا این ثروت نقشی در بهبود زندگی ایرانیان ایفا می‌کند. پاسخ روشن است. چرا دست اقتصاد کشور از این منابع کوتاه مانده است و چگونه می‌توان این ضعف را جبران کرد؟ امروز بهانه‌ای بود تا «روزگارمعدن» با ۲ تن از فعالان این صنعت به‌گفت‌وگو بنشیند و مروری کند بر فرصت‌ها و چالش‌های بخش معدن... .

عکس: روزگار معدن

> بزرگ‌ترین و اصلی‌ترین مشکل این است که دولت هنوز حاضر نیست دست از تصدی‌گری بر بخش معدن بردارد. به‌عبارتی دیگر، هنوز اجازه ورود بخش خصوصی به بخش معدن – آنچنان که باید و شاید – داده نمی‌شود

ردپای معدن

داریوش اسماعیلی
استاد دانشگاه و فعال معدنی:

در ابتدا معدن بود، بعد فرآوری و تبدیل به صنایع معدنی ایجاد شد و در نهایت به محصول نهایی تبدیل و وارد زندگی انسان شد. به‌عبارت دیگر، دنیا از مسیر معدن به عصر حاضر رسیده است و امروز در بیشتر قریب به اتفاق صنایع ردپایی از معدن به‌چشم می‌خورد.

● امروز جایگاه معدن در کشور ما چگونه است و چقدر با آنچه باید باشد فاصله دارد؟

ما روی منابع عظیم نفتی نشسته‌ایم و ـ باوجود اینکه مسئولان تراز اول کشور بارها و بارها تذکر داده‌اند که باید از اقتصاد وابسته به نفت رها شد ـ آنقدر جذابیت این حوزه زیاد بوده و درآمد آسان و سرشاری نصیب ما کرده است که ظرفیت‌های دیگر اقتصادی ـ از جمله بخش معدن ـ موردغفلت قرار گرفته و به این ترتیب تا امروز به‌هیچ‌وجه در جایگاه مناسب خود قرار نگرفته است. باور دارم که اگر توجه مسئولان به بخش معدن بیشتر شود و اقتصاد معدن جای اقتصاد نفتی را بگیرد، به‌طورحتم وضعیت مملکت ما تغییر خواهد کرد.

کشور ما روی نوار کوه‌زایی آلپ-هیمالیا قرار دارد و یکی از مهم‌ترین ویژگی کشورهایی که در این منطقه قرار دارند، برخورداری از ظرفیت‌های معدنی بسیار غنی است.

البته در چند سال اخیر ـ به‌ویژه بعد از تحریم‌ها ـ جهت‌گیری به‌سوی بخش معدن بهتر شد، زیرا مسئولان متوجه شدند چقدر این بخش مقاوم است و در مقابل تحریم‌ها می‌تواند کارساز باشد. این نکته امیدوارکننده‌ای است. نکته دیگر این است که یکی از موضوعات موردتوجه در سند تحول دولت بخش معدن است که مسائل اصلی این بخش را به‌خوبی بازگو کرده است که به‌طورقطع همه ـ چه در بخش خصوصی و چه در بخش‌های مختلف دولتی ـ باور داریم در صورت اجرای این سند می‌توانیم به جایگاه اصلی خود در بخش معدن برسیم.

برای اجرای سند هم سازکارهای خوبی اندیشیده شده و پیوست حکم وزرا هم برهمین اساس تنظیم شده است و به این ترتیب امیدواریم که با اجرای سند تحول دولت سیزدهم، بخش معدن به جایگاه اصلی خود برسد.

▣ در اهمیت هوشمندسازی

هوشمندسازی برای کل جامعه و بخش‌های دولتی و اجرایی کشور، تمام وزارتخانه‌ها، تمام فعالیت‌های اقتصادی و تولیدی و امثال آن اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد و در بخش صنعت و معدن اهمیت آن دوچندان است، اما تا امروز چنان که باید و شاید موردتوجه قرار نگرفته است.

توسعه سامانه‌های الکترونیکی در بخش معدن از سال ۹۹ آغاز شد، اما متاسفانه متوقف شد و به‌جرات می‌توان گفت امروزه کمتر از ۱۰ درصد از فعالیت‌های نهادهایی که در این حوزه مسئولیت دارند، در راستای هوشمندسازی قرار گرفته است.

فرآیند الکترونیکی و مکانیزه شدن بخش‌ها کم و بیش شروع شده و بخشی از آن با عنوان کاداستر راه‌اندازی شده است، اما فقط تا حدودی در بخش اکتشاف فعال است و در بخش بهره‌برداری یا صنایع معدنی هیچ فعالیتی ندارد.

البته یکی از موارد مهم سند تحول دولت در بخش معدن، هوشمند کردن فرآیندها است که موردتوجه قرار گرفته و در توافقنامه سازمان برنامه و بودجه با وزارتخانه صنعت،معدن و تجارت موردتوجه قرار گرفته و بودجه‌ای هم به آن اختصاص یافته است و امیدواریم این موضوع محقق شود.

▣ کلید تحول در بخش معدن

بزرگ‌ترین و اصلی‌ترین مشکل این است که دولت هنوز حاضر نیست، دست از تصدی‌گری این بخش بردارد. به‌عبارتی دیگر، هنوز اجازه ورود بخش خصوصی به بخش معدن - آنچنان که باید و شاید - داده نمی‌شود.

با اینکه در سند تحول هم تاکید شده که این اتفاق باید بیفتد، اما باز تصمیم بر این شده است که معادن را نگه دارند و کارخانجات را واگذار کنند. به‌تازگی شنیده‌ام که با اینکه معدن و کارخانه زرشوران در فهرست خصوصی‌سازی وجود دارد، اما معدن از خصوصی‌سازی خارج شده و قرار است کارخانه را واگذار کنند.

کارخانه بدون معدن طلای زرشوران، اصلا معنی و مفهومی ندارد. در حال حاضر این مجموعه معدنی که می‌تواند در سال بیش از ۳ تن طلا تولید کند، به ۷۰۰ یا ۸۰۰ کیلوگرم طلا ـ آن هم با خلوص ۷۰ درصد ـ بسنده کرده است.

مجموعه معادن سنگ‌آهن سنگان هم به‌دلایل مختلف واگذار نمی‌شود، همین‌طور معادن جلال‌آباد و امثال آن هم، به‌همین صورت اداره می‌شود.

بزرگ‌ترین مشکلی که وجود دارد، این است که نهادهای دولتی اعتقادی به واگذاری داشته‌های معدنی خود به بخش خصوصی ندارند و به‌نظر من این مسئولیت بسیار دشوار دولت است و از اتفاق کلید تحولی همین است،که در سند تحول هم، واضح، روشن و مشخص آورده شده است، اگرچه پیش از این هم در نقشه راه معدن و صنایع معدنی آمده بود، این سند بعد از امضای مسئولان و توافق با مجلس، از سوی وزیر ابلاغ شد، اما به مرحله اجرا نرسید.

در دولت کنونی هم اگر اراده‌ای وجود داشته باشد، باید تلاش شود تا مجموعه معادن را به اهلش بسپارند و اشخاصی را برگزینند که پیش‌تر امتحان خود را پس داده‌اند. نکته پایانی اینکه امیدواریم با هماهنگی بین مسئولان و فعالان بخش معدن کشور، این حوزه تقویت شود و روز به روز به‌سمت بهره‌وری بیشتر حرکت کند.

اهمیت معدن و نقش اقتصادی آن

امین صفری ـ
فعال معدنی:

امروز اهمیت معدن برای همه از فعالان حوزه اقتصاد و معدن گرفته تا سطوح عالیه و مدیریت ارشد کشور روشن شده است و همه می‌دانند معادن یکی از گرانگشاترین منابع و دارایی‌های ما است که می‌تواند پیشران صنعت و رشد اقتصادی باشد و ابتدای زنجیره هر تغییر و تحولی است. کشور ما باتوجه به اینکه معدن‌خیز است ـ و روی کمربند معدنی قرار دارد ـ چه در بخش آهنی و پلی‌متال و چه به لحاظ فناوری و نیروی انسانی در چند سال اخیر رشد قابل‌توجهی داشته است و آمادگی و زیرساخت مناسبی برای این بخش ایجاد شده است، اما کافی نیست و توجه بیشتری می‌طلبد.

▣ جایگاهی نه‌چندان مطلوب

باتوجه به دارایی و منابعی که در اختیار داریم، جایگاه کشور در حوزه معدن چندان درخور نیست. این بخش حدود ۱.۵ درصد تولید ناخالص داخلی کشور را پوشش می‌دهد و اگر صنایع معدنی را هم به این آمار اضافه کنیم، در جمع حدود ۶ درصد جی دی پی کشور را تامین می‌کند.

با در نظر گرفتن صنایع پایین‌دستی ـ و بخش‌هایی که معدن موتور محرک آن است ـ شاید این آمار به ۱۵ الی ۲۰ درصد هم برسد که این عدد فاصله زیادی با ظرفیت‌های این بخش دارد.

▣ نقش غیرقابل‌انکار زمان

باید توجه داشته باشیم که زمان نقش تعیین‌کننده‌ای دارد، فناوری به‌سرعت در حال رشد است و به‌تبع آن ممکن است تغییراتی در جدول اهمیت مواد معدنی به‌وجود آید. به‌عبارت دیگر، ممکن است ارزش و اهمیت برخی منابع ـ که تا دیروز چندان موردتوجه نبودند ـ تغییر کند و این موضوع بستگی زیادی به تحولات فناوری دارد. در نتیجه استفاده سریع از منابع دارای ارزش، یکی از اصلی‌ترین نکات استراتژیک در بخش معدن است، اما به‌نظر می‌رسد که ما توجه چندانی به آن نداریم.

مدل کاری ما در بخش معدن و صنایع معدنی - در خوشبینانه‌ترین شکل ممکن - مربوط به ۲۰ الی ۳۰ سال گذشته است. در بخش اکتشاف اصلا از روش‌های هوشمند یا فناوری روز استفاده نمی‌کنیم. تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی، روش‌های ژئوفیزیک، حفاری‌های اکتشافی و برنامه ریزی و مدل‌کردن معدن همچنان به‌همان صورتی انجام می‌شود که نیم قرن پیش شرکت‌های روسی، امریکایی و استرالیایی انجام می‌دادند، اما دنیا تغییر کرده و فناوری پیش رفته است. روش‌های ژئوفیزیک و استفاده از داده‌های هوایی متحول شده و روش‌های تحلیل زمین‌شناسی و حفاری به‌روز شده است. به‌عنوان‌مثال در حال حاضر دستگاه‌های حفاری ما به‌صورت بسیار ساده حفاری و مغزه‌گیری می‌کنند، به‌صورت دستی لگ (Lag) سنگ‌شناسی، بعد آنالیز انجام می‌گیرد و به این ترتیب کار به به‌شکلی کاملا سنتی پیش می‌رود، بنابراین راه زیادی تا هوشمندسازی داریم.

▣ امروز کجاییم؟

امروزه دستگاه‌های جدید و پیشرفته‌ای ساخته شده است که همزمان با حفاری، لگ و آنالیز می‌کند و ظرف چند ساعت نتایج مشخص می‌شود و می‌توان وارد مرحله طراحی و مدل کردن، شد.

بخش استخراج هم به‌همین ترتیب؛ معادن مهم ما ـ که از نظر مالی، فنی و ذخیره از بزرگ‌ترین‌ها هستند و در دنیا حرفی برای گفتن دارند - هنوز به روش سنتی استخراج می‌کنند. دنیا سال‌ها است که تغییر کرده و الان همه فعالیت‌ها از تفکیک عیاری گرفته تا توزین و دپوبندی، هوشمند شده است.

در بخش صنایع معدنی هم اوضاع به‌همین منوال است. در زمینه سنگ‌آهن و فولاد ـ با اینکه مدعی هستیم صاحب فناوری شده‌ایم و ساخت کارخانه‌ها را بومی کرده‌ایم ـ هنوز فرآیند طولاتی تبدیل سنگ‌آهن به کنسانتره، گندله، آهن‌اسفنجی و در نهایت فولاد را در دستور کار داریم که بسیار انرژی‌بر است. از طرف دیگر هنوز نمی‌توانیم از عمده ذخایر هماتیتی‌مان استفاده کنیم، در حالی که بسیاری از شرکت‌ها ـ حتی شرکت‌های چینی ـ هر نوع ماده معدنی آهنی را با روش‌های مختلف به‌آسانی و با هزینه‌ای بسیار پایین استحصال می‌کنند و در تولید فولاد به‌کار می‌برند.

اکتشاف، استخراج، فرآوری و آنالیز طلا بسیار ضعیف انجام می‌شود. درباره بسیاری دیگر از عناصر هم یا اصلا کاری نشده است یا گفته می‌شود ذخایرمان غنی نیست ـ به‌عنوان مثال درباره ذخایر تنگستن، قلع یا بسیاری دیگر از عناصر نادر خاکی ـ در حالی که مشکل آنجا است که آزمایشگاه‌های قوی و مجهزی وجود ندارد و به‌همین دلیل نمی‌توان ذخایر موردنیاز را پیدا کرد.

فقدان بانک اطلاعاتی، ضعف بزرگ دیگری در این حوزه است. داده‌های سازمان‌های مختلف هنوز تجمیع نشده‌اند. سازمان انرژی اتمی برای خود داده‌هایی دارد، سازمان زمین‌شناسی برای خود و مردم و بخش خصوصی هم برای خودشان. سال‌ها است که قرار است بانک جامع اطلاعات معدنی ایجاد شود،اما هنوز عملیاتی نشده است.

▣ جدی‌ترین چالش‌ها

جدی‌ترین مشکل بخش معدن اکتشاف است و قوانین این بخش بازنگری اساسی نیاز دارد. در حال حاضر امکان واگذاری پهنه‌ها و محدوده‌های معدنی به شرکت‌های بزرگ یا کوچک بخش خصوصی یا بخش‌های بورسی - که حاضر هستند ریسک اکتشاف را بپذیرند ـ وجود ندارد و بخش زیادی از محدوده‌ها در دست سازمان‌های مختلف از انرژی اتمی گرفته تا دیگر سازمان‌ها و نهادهای کشوری قفل شده است. دومین مشکل بزرگ، هوشمندسازی است و همان‌طور که گفته شد فاصله ما با دنیا در این زمینه بسیار زیاد است و مشکل نهایی، فقدان نیروی انسانی کارآمد است. به‌عبارت دیگر، تربیت و توانمندسازی نیروی انسانی، متناسب با رشد بخش معدن نبوده است و در این حوزه با کمبود متخصص و چالش آموزش روبه‌رو هستیم. از سوی دیگر باید مدیریت شرکت‌ها و بخش‌های عملیاتی را بیش از پیش به‌سمت تخصص‌گرایی سوق دهیم تا اتفاق ویژه‌ای در سطوح پایین‌تر رقم زده شود. در حال حاضر ما فاصله زیادی از دنیا گرفته‌ایم و ارتباطات بین‌المللی قطع است، پس باید از کارشناسان بزرگ این حوزه دعوت کنیم که به کشورمان سفر کنند، در همایش‌های معتبر حضور داشته باشیم و به‌تدریج این فاصله را کاهش دهیم.

سخن پایانی

با بذل توجه بیشتر به این حوزه ـ به‌ویژه ظرفیت‌های بخش معدن ـ و اتخاذ تصمیمات هوشمندانه و بلندمدت بتوان آینده کشور عزیزمان و سرنوشت آیندگان را متحول کرد.

«روزگارمعدن» با تبریک روز صنعت و معدن ـ و دهه صنعت، معدن و تجارت ـ به همه دست‌اندرکاران و فعالان این حوزه، امیدوار است.

فرصت سوزی در حوزه معدن

ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی هم این روزها به معضلی برای معادن کشور تبدیل شده است. برخی بیان می‌کنند توان تولید ماشین‌آلات معدنی در داخل کشور است. حال آنکه چنین امکانی در داخل کشور وجود ندارد و با ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی، فرصت توسعه را از معادن گرفته‌اند.

حسن حسینقلی، رئیس انجمن صادرکنندگان سرب و روی در گفت‌وگو با بورس نیوز در این خصوص بیان کرد: از حدود ۱۱ هزار و ۵۰۰ معدنی که در کشور ما وجود دارد حدود ۶ هزار معدن، تعطیل و خصوصی هستند. از ۵۵۰۰ معدن فعال کشور هم حداکثر ۵۰ معدن آن دولتی است و اکثرا این ۵۰ معدن هم قبلا در بازار سرمایه عرضه شده‌اند.

وی افزود: البته از بین حدود ۵۰ معدنی در اختیار دولت است برخی معادن همچون معدن انگوران یا مهدی آباد، قابلیت عرضه در بازار سرمایه دارند؛ اما باید دید آیا دولت واقعا تمایلی به این خصوصی‌سازی خواهد داشت یا خیر. کما اینکه سال‌هاست در مورد خصوصی‌سازی باشگاه‌های بزرگ ورزشی اظهار نظر می‌شود و هنوز عملا اتفاق خاصی رخ نداده است.

حسینقلی گفت: در روزهایی که نرخ کامودیتی‌ها در بازارهای جهانی افزایش یافته بود، با وضع عوارض صادراتی مانع صادرات کامودیتی‌ها شده و سنگ اندازی کردند و حالا که قیمت‌های جهانی کاهش داشته، کسی به فکر حمایت از معادن و صادرکنندگان نیست. این تنها مشکل معادن نیست و ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی هم این روزها به معضلی برای معادن کشور تبدیل شده است. ادعای دروغی که در این زمینه مطرح می‌شود توان تولید ماشین‌آلات معدنی در داخل کشور است. حال آنکه چنین امکانی در داخل کشور وجود ندارد و با ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی، فرصت توسعه را از معادن گرفته‌اند.

یادداشت

صنعت و معدن نیازمند تحولات اساسی

محسن یحیایی
استاد دانشگاه کوئینزلند

از جمله شاخص‌های اصلی ارزیابی کارآیی شرکت‌های معدنی به عنوان یک کسب‌وکار مداومت در رسیدن به بیشینه ارزش خالص روز (Net Present Value) است.

سادگی و مقبولیت نسبی این شاخص در میان ذی‌نفعان سبب شده است که باوجود تمامی انتقادات وارده، همچنان مورداستفاده قرار گیرد و انتظار می‌رود که این روند ادامه داشته باشد.

طی ۳۰ سال اخیر، توجه جدی به ایمنی و سلامت کار و حرکت به‌سمت آسیب صفر(Zero harm)، موجب شده است تا چارچوب‌های ایمنی و سلامت کار هم در این شاخص اقتصادی مدنظر قرار گیرد. علاوه بر این در ۱۰ سال اخیر توجه به اصول توسعه پایدار، مشکلات زیست‌محیطی جهانی مثل گرمایش زمین و آلودگی‌های محیط‌زیستی و مسئولیت‌های اجتماعی کسب‌وکارها، بیش از پیش موردتوجه قرار گرفته است، از این‌رو الزامات ۳ عامل فوق نیز به چارچوب‌هایی که باید در کسب‌وکارهای معدنی مدنظر قرار گیرد، اضافه شده است. به این ترتیب شرکت‌های معدنی علاوه‌بر اینکه ملزم هستند، حداکثر منفعت مالی را به‌طور مداوم تضمین کنند، باید اقدامات خود را در چارچوب ایمنی و سلامت کار، مدیریت صحیح اثرات زیست‌محیطی، مسئولیت‌های اجتماعی و مدیریت و راهبری تعریف کنند. درباره تداوم فعالیت‌های معدنی، دیدگاه‌های افراطی فراوانی در ۲سوی طیف مطرح است؛ در یک‌سو بر گسترش فعالیت شرکت‌های معدنی و افزایش تولید منابع اولیه تاکید می‌شود، تا رشد تمدن بشری و گسترش رفاه را تضمین کند، در این راستا تلاش برای یافتن منابع جدید در مکان‌های بدیع مثل کف دریاها یا سیارک‌ها و سیاره‌های مجاور نیز جزو گزینه‌های موردتوجه قرار می‌گیرد. در سوی دیگر، تلاش خستگی‌ناپذیری برای کند کردن سرعت رشد تمدن با انگیزه حفظ بشریت و کره زمین به عنوان تنها گزینه برای ادامه حیات آغاز شده و ادامه دارد. براساس این رویکرد با مدیریت سرعت رشد تمدن بشری، نیاز به منابع معدنی کاهش پیدا خواهد کرد، اگرچه ممکن است ایده‌های مطرح‌شده در ۲سوی طیف از نظر بسیاری غیرمنطقی باشد، اما نگارنده با افرادی از قشرهای مختلف جامعه که به‌طور جدی مروج این رویکردها هستند، برخورد داشته است، در حقیقت سمن‌های (سازمان‌های مردم‌نهاد) بسیاری به‌طورجدی بر اهداف یکی از این ۲ رویکرد تمرکز کرده و فعالیت می‌کنند. اما مطابق معمول، راه‌حل منطقی و مناسب، جایی در میانه طیف قرار دارد. رشد تمدن در چارچوب معیارهای توسعه پایدار، تضمین‌کننده آینده‌ای روشن برای ما و نسل‌های آینده است. در این نگرش معتدل، ۲ مفهوم اساسی وجود دارد که باید موردتوجه قرار گیرد.

مفهوم اول این است که رشد تمدن بشری در چارچوب‌های توسعه پایدار قرار می‌گیرد. این مفهوم، علاوه بر تضمین رشد و اعتلای تمدن، فرآیند آن را در چارچوبی قرار می‌دهد تا مانع مصرف بی‌رویه منابع و تخریب محیط‌زیست و ساختارهای اجتماعی شود. مفهوم دوم، در ارتباط با مسئولیت صنعت معدن برای تامین پایدار و مسئولانه منابع معدنی است. در این راستا، همان‌طور که اشاره شد، صنعت معدن، به‌عنوان فعالیتی اقتصادی، باید در چارچوب الزامات جدید جهانی ارزش اقتصادی ایجاد کند. در نتیجه، ادامه فعالیت آن براساس ساختار کسب‌وکار قدیم، دیگر موردقبول نیست و باید تحولی اساسی پیدا کند.

به‌دلیل سخت‌تر شدن الزامات جهانی و مطالبه‌گری نسل جدید، بسیاری از شرکت‌های بزرگ معدنی، مسائل ایمنی و سلامت کار، محیط‌زیست، مسئولیت‌های اجتماعی و مدیریت و راهبری سازمان را در استراتژی بلندمدت سازمان خود وارد کرده‌اند. در همین راستا فعالیت‌هایی مانند تعهد به حذف کامل انتشار گازهای گلخانه‌ای - تا سال ۲۰۵۰ میلادی - اجرای فعالیت‌های درون و بیرون سازمانی مرتبط با مسئولیت‌های اجتماعی و اجرای طرح‌های مبتکرانه برای ایجاد توازن جنسیتی، قومی، فرهنگی و مذهبی به‌عنوان بخشی از الزامات مدیریت و راهبری به‌اجرا گذاشته شده است. اگرچه این فعالیت‌ها ارزش و اهمیت فراوانی دارند، اما ساختار به‌طورکامل اقتصادمحور این سازمان‌ها موجب شده است، دستاوردها بسیار محدود و ناپایدار باشد. به‌عنوان نمونه براساس گزارش منتشرشده از شرکت ریو تینتو (Rio Tinto)، تخلف‌های ساختاری و سیستمی آشکاری در تمام شرکت‌های زیرمجموعه این غول اقتصادی به‌چشم می‌خورد که باوجود تلاش مداوم ۱۰ سال اخیر - برای ارتقای کیفیت و فرهنگ محیط کار این شرکت - برطرف نشده است. گزارش تخصصی درباره حادثه سدهای باطله شرکت وله (Vale) نشان داد که سازکار معیوب مدیریتی عامل اصلی این حادثه بوده است. شرکت گلنکور (Glencore) نیز به‌تازگی به‌دلیل فساد و رشوه به پرداخت جریمه سنگینی محکوم شده است. هرچند هیچ‌یک از مدیران ارشد این شرکت به‌طوررسمی محکوم نشدند، اما گزارش‌ها حاکی از آن است که دلیل اصلی فساد، سازکارهای معیوب این شرکت بوده است و نمونه‌های زیادی از این خلأها را می‌توان در شرکت‌های معدنی مشاهده کرد. در نتیجه، برای تامین پایدار و مسئولانه منابع معدنی، این صنعت نیازمند تغییر و تحولی ساختاری است. هدف از تغییر، دور شدن از ارزش‌های سرمایه‌داری محض و به‌کار بردن ساختارهایی است که برمبنای ارزش‌های سرمایه‌داری اجتماعی بنا شده باشد.

جزییات این تغییر ساختار و نقش و جایگاه فناوری در آن، نیاز به بحثی گسترده‌تر دارد که در مجالی دیگر به آن می‌پردازیم.

به امید اینکه هوشیاری و مطالبه‌گری نسل جدید و همراهی مدیران صنعت معدن زمینه را برای تغییر ساختاری مناسب فراهم کند تا هدف تامین پایدار و مسئولانه منابع معدنی محقق شود.

اهدای خون توسط کارکنان شرکت مس

تعدادی از کارکنان شرکت ملی صنایع مس ایران به مناسبت روز جهانی خون، خون اهدا کردند.

به گزارش مس پرس، کارکنان ستاد شرکت ملی صنایع مس ایران در این امر خداپسندانه شرکت کردند. بر اساس این گزارش، این اقدام به مناسبت روز جهانی اهدای خون انجام شد.

ثبت رکورد جدید تولید روزانه گندله در فولاد مبارکه

غیورمردان ناحیه آهن‌سازی شرکت فولاد مبارکه در واحد گندله‌سازی، موفق شدند، رکورد روزانه تازه‌ای به میزان ۲۳ هزار و ۷۳۰ تن رقم بزنند و رکورد قبلی ۲۳ هزار و ۶۶۰ تن که در ۱۷ مردادماه سال ۱۳۹۹ محقق شده بود را ارتقا دهند.

به گزارش ایراسین، غیورمردان ناحیه آهن‌سازی شرکت فولاد مبارکه در واحد گندله‌سازی، موفق شدند، رکورد روزانه تازه‌ای به میزان ۲۳ هزار و ۷۳۰ تن رقم بزنند و رکورد قبلی ۲۳ هزار و ۶۶۰ تن که در ۱۷ مردادماه سال ۱۳۹۹ محقق شده بود را ارتقا دهند. گفتنی است پیش از این نیز تلاشگران ناحیه آهن‌سازی شرکت فولاد مبارکه در واحد احیاء مستقیم ۲، روز چهارشنبه ۸ تیرماه موفق شدند میزان تولید روزانه آهن‌اسفنجی را به ۹ هزار و ۷۶۰ تن برسانند و رکورد قبلی ۱۲ اردیبهشت‌ماه امسال به میزان ۹ هزار و ۶۷۰ تن را ارتقا دهند. همچنین در ادامه دستاوردهای تولید در گروه فولاد مبارکه، جهادگران واحد احیاء مستقیم سبای فولاد مبارکه نیز موفق شدند در تاریخ ۷ تیرماه امسال با تولید ۴ هزار و ۹۵۲ تن آهن اسفنجی رکورد روزانه جدیدی را ثبت کنند و رکورد قبلی ۲۳ خردادماه امسال به میزان ۴ هزار و ۹۰۱ تن را ارتقا بدهند.

نقش پررنگ فولادخوزستان در ارزی‌آوری

معاون امور اقتصادی استانداری خوزستان به همراه مدیرکل بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس با مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان دیدار کردند.

به گزارش روابط عمومی فولادخوزستان، این دیدار با حضور رضا فتوحی معاون امور اقتصادی استانداری خوزستان و سردار میرعبدالرضا مراد حاجتی مدیرکل بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، امین ابراهیمی مدیرعامل، علیرضا مخبر دزفولی قائم مقام مدیرعامل در امور ستادی و مسئولیت‌های اجتماعی و جمعی از مسئولان شرکت فولاد خوزستان برگزار شد. رضا فتوحی در این دیدار اظهارکرد: شرکت فولاد خوزستان به عنوان قطب صنعت فولاد کشور، نقش به سزایی در ارزآوری و استمرار چرخه اقتصادی این مرز و بوم ایفا می‌کند. وی گفت: دشمنان کشور عزیزمان ایران، همیشه به دنبال وارد کردن ضربه و توقف چرخ اقتصادی کشور هستند؛ حملات سایبری به مجموعه فولاد خوزستان نیز باری دیگر این خصومت و دشمنی استکبار را نمایان ساخت. وی تاکید داشت: با وجود این حمله ناجوانمردانه و همچنین نیت شوم دشمنان، لیکن با درایت و هوشیاری فولاد مردان خوزستان این فتنه در نطفه خفه شد و سودجویان ناکام ماندند.

سردار میرعبدالرضا مراد حاجتی، مدیرکل بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس در این دیدار اظهارکرد: دشمنان نظام مقدس مقدس جمهوری اسلامی ایران که در راس آن امریکای جنایتکار و رژیم غاصب صهیونیستی قرار دارد، همیشه با اهداف پلیدشان به دنبال ضربه زدن به این نظام هستند، اما هر بار تیرشان به سنگ خورده و با سد محکمی بنام اراده ی پولادین ایرانی برخورد کرده‌اند. وی گفت: برای پایداری این نظام مقدس، خون‌ها داده شده است و جوانان ما نمی‌گذارند خون شهدای گرانقدر پایمال شود. در پی حملات سایبری به فولاد خوزستان، با هوشیاری، درایت و تلاش شبانه روزی مسئولان و کارکنان شرکت و دیگر عزیزان، این نقشه شوم دشمنان، نقش بر آب شد. امین ابراهیمی، مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان در این دیدار اظهارکرد: در پی این حملات و با تلاش و درایت فولادمردان، خوشبختانه آسیبی به خطوط تولید فولاد خوزستان وارد نشد.

وی افزود: فولاد خوزستان قطب صنعتی و اقتصادی کشور است؛ حمله سایبری به این مجموعه عظیم صنعتی نشان از اوج کینه ورزی دشمنان به نظام مقدس جمهوری اسلامی دارد. ابراهیمی افزود: وضعیت پیش آمده با تلاش همه دست اندرکاران کنترل و مدیریت شد و الحمدالله مجموعه فولاد خوزستان همچون گذشته در مدار تولید پایدار قرار دارند و جای هیچ گونه نگرانی وجود ندارد. مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان در پایان از تلاش مجموعه کارکنان و مسئولان شرکت و دیگر تیم‌های یاری رسان تقدیر و تشکر کرد.

صنعت و چالش همیشگی تامین مواد اولیه

گروه معدن

صنایع از دیرباز تاکنون با چالشی به نام تامین پایدار مواد اولیه دست و پنجه‌نرم می‌کنند که به نظر می‌رسد در آینده نیز همراه آنها باشد. فارغ از چرایی کمبود مواد اولیه صنعت در کشوری مثل ایران که در کمربند معادن جهان قرار دارد، نحوه مواجه با این چالش نیز حائز اهمیت است. در شرایط تحریمی که خود به خود ریسک تامین پایدار مواد اولیه افزایش می‌یابد، برخی خودتحریمی‌ها نیز بر مشکلات صنایع می‌افزاید.

به گزارش ایراسین، بخش صنعت و معدن تقریبا یک چهارم یا ۲۵ درصد تولید ناخالص داخلی را به خود اختصاص داده است که اگر بخش خدمات را نیز به آن اضافه کنیم، این سهم به بیش از ۴۰درصد افزایش می‌یابد. این درحالی است که حدود ۴۵درصد اشتغال کشور نیز در این بخش قرار دارد.

با اینکه بخش صنعت و معدن جایگاه مهمی در اقتصاد کشور دارد اما با مشکلات عدیده‌ای دست و پنجه نرم می‌کند. عدم ثبات و پیش‌بینی ناپذیری متغیرهای اقتصادی و قوانین و مقررات، ظرفیت خالی و غیرفعال بودن بخش قابل‌توجهی از کسب‌وکارها، عدم توازن توزیع ارزش افزوده در زنجیره‌های تولید و بین رشته فعالیت‌ها، پایین بوده بهره‌وری، تورم بالا، پیروی قیمت‌های داخلی از ارزهای خارجی، چندنرخی بودن ارز، نامناسب بودن ترکیب و تنوع محصولات صادراتی و سهم قابل توجه تجارت غیررسمی و قاچاق ازجمله مشکلات این بخش است.

موارد دیگری همچون توزیع نامتوازن سود و ارزش‌افزوده در فعالیت‌های اقتصادی، محدودیت در زیرساخت‌ها نظیر برق، گاز، آب، ضعف شدید در تأمین نقدینگی تولید و صادرات، بازدهی بالای بازارهای غیر مولد و هدایت نقدینگی به این بازارها، عدم توازن سرمایه‌گذاری در رشته فعالیت‌ها و مناطق، پایین بودن سطح تحقیق و توسعه در فعالیت‌های تولیدی و همچنین سازمان‌دهی نامناسب و تغییرات مدیریتی بسیار زیاد در وزارت صنعت، معدن و تجارت، از جمله مشکلات این بخش محسوب می‌شوند.

یکی دیگر از مشکلاتی بخش صنعت و معدن کشور با آن دست و پنجه‌نرم می‌کند، تامین مواد اولیه است. این چالش امروزه یکی از چالش‌های مهم صنایع از جمله صنعت استراتژیک فولاد است.

▣ کمبود مواد اولیه صنایع در کمربند معادن

محمد رضا صفوی، کارشناس صنایع، معتقد است کشوری که روی کمربند معادن قرار دارد و تقریباً همه استان‌های آن از این نعمت برخوردار هستند، نباید گرفتار چالشی به عنوان کمبود مواد اولیه صنعتی باشد.

وی در گفت‌وگو با یکی از رسانه‌ها می‌گوید: در میان صنایع، فولادی‌ها بیش از همه گرفتار معضل تکنولوژی شده‌اند و زمانی که ورق‌های فولادی تولید نشود صنایع دیگر هم راکد می‌مانند. از طرفی هم در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن فولاد پیش‌بینی شده که اگر قرار است به این میزان تولید برسیم، ذخایر سنگ‌آهن کشور پاسخگوی چند سال آینده هم نمی‌شود. بنابراین لازم است اقدامات لازم برای رفع این مسئله باید انجام شود.

این کارشناس صنایع با اشاره به متوسط عمق اکتشاف معادن در ایران اظهار می‌کند: این عمق در ایران ۲۰ متر است در حالی که متوسط جهانی عمق اکتشاف به ۱۵۰متر می‌رسد. منابع معدنی ارزشمندی وجود دارد که برای اکتشاف و بهره‌برداری از آنها به تجهیزات و فنّاوری‌های پیشرفته نیاز است.

عکس: آیدا فریدی

▣ شاهد خام‌فروشی مواد اولیه هستیم

عبدالوهاب سهل‌آبادی، رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت ایران، نیز با تاکید بر چالش تامین مواد اولیه برای صنایع، اظهار می‌کند: مسئله مشترک میان همه صنایع، چالش کمبود مواد اولیه است که به دلایل مختلفی همچون تحریم‌ها به وجود آمده است.

در شرایطی که صنایعی چون صنعت فولاد با چالش تامین مواد اولیه مواجه هستند، شاهد خام‌فروشی مواد اولیه‌ای مانند سنگ‌آهن هستیم. معدن‌داران باید پیش از هر اقدامی، مواد مورد نیاز صنایع داخل را تأمین و مازاد محصولات خود را صادر کنند.

براساس آنچه پیشتر دنیای اقتصاد به نقل از بازوی پژوهشی سازمان برنامه و بودجه منتشر کرده، «کمبود نقدینگی و تامین مالی واحدهای تولیدی»، «بحران کاهش سرمایه‌گذاری و کمبود تشکیل سرمایه ثابت»، «بهره‌وری پایین و افزایش نرخ تمام‌شده به‌واسطه به‌روز نبودن تکنولوژی و فرسودگی ماشین‌آلات مورد استفاده در برخی رشته‌فعالیت‌ها و در نتیجه کاهش قدرت رقابت در فضای جهانی»، «ضعف توسعه صنایع پایین‌دستی»، «چالش توسعه فناوری و تعمیق آن در زنجیره‌های اصلی ارزش صنعتی و معدنی»، «ریسک بالای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های معدنی اعم از اکتشاف و استخراج»، «ضعف در سازوکار تعیین، محاسبه و اخذ حقوق دولتی از بهره‌برداران معدن» و «ضعف در انتشار اطلاعات پایه اکتشاف زمین‌شناسی» ۸ سرعت‌گیر تولید در سال ۱۴۰۱ هستند.

سند مذکور تاکید دارد با توجه به افت جدی سرمایه‌گذاری در تشکیل سرمایه ثابت، سیاستگذار لازم است مسیر را برای تقویت سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها مهیا سازد. از آنجا که تنها در سال‌های معدودی از دهه ۹۰، کشور شاهد رشد مناسب در تشکیل سرمایه، به‌ویژه در بخش صنعت بوده و این عامل اثر مشخص و واضحی بر توان رشدزایی صنعت و افزایش ارزش‌افزوده بخش تولید داشته است، برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت وزارتخانه باید حول محور تقویت تشکیل سرمایه متمرکز شود.

در این راستا، دو دسته ابزار و اهرم برای تقویت تولید صنعتی و معدنی پیشنهاد شده است. گزارش برای خروج از وضعیت کنونی، ۲ دسته فعالیت را توصیه کرده که دسته نخست شامل «ارتقای بهره‌وری»، «توسعه صادرات، تکمیل زنجیره تولید»، «شناسایی گلوگاه‌های رشد»، «حذف رانت»، «تسهیل فضای کسب‌وکار» و «افزایش اشتغال مبتنی بر بهره‌وری» بوده و در دسته دوم نیز به وزارت صمت، «به‌کارگیری روش‌های مختلف تامین مالی» مانند استفاده از منابع داخلی شرکت‌های دولتی یا استفاده از مدل مشارکت عمومی- خصوصی را پیشنهاد کرده است.

چالش تامین مواد اولیه تقریبا در همه زمان‌ها گریبانگیر بخش صنعت بوده اما این چالش در برخی از دوره‌های زمانی پررنگ‌تر و در برخی از دوره‌های زمانی کم رنگ‌تر بوده است. برای مثال در سال ۱۳۹۷ به دلیل تاثیر تحریم‌ها و مشکلات ناشی از آن مانند محدودیت واردات مواد اولیه و تجهیزات، محدودیت تامین ارز و مواردی از این قبیل نرخ رشد بخش صنعت و معدن منفی شد.

در سال ۱۳۹۸ از شدت کاهش تولیدات بخش کاسته شد و تداوم این روند در سال۱۳۹۹ منتج به رشد مثبت ارزش‌افزوده بخش شد. در ۶ ماه اول سال ۱۴۰۰ نیز نرخ رشد ارزش‌افزوده بخش صنعت و معدن بیش از سال۱۳۹۹، اما کمتر از نرخ رشد تولید ناخالص داخلی در همین دوره بوده است. بنابراین همواره چالش تامین مواد اولیه وجود داشته است.

▣ راه‌حل چالش تامین مواد اولیه چیست؟

پس از تشریح دلایل چالش تامین مواد اولیه مورد نیاز صنایع، حال این سوال به وجود می‌آید که راه‌حل این موضوع چیست؟ در پاسخ به این سوال می‌توان به چند مورد اشاره کرد. در بخش صنایع معدنی و صنایع پایین دستی آن مثل صنایع مادر فولاد و پتروشیمی، تقویت بخش اکتشاف و استخراج باید مورد توجه قرار گیرد. این مهم نیز مستلزم استفاده از فناوری‌های نوین و دستاوردهای دانش‌بنیان است. واردات و بومی‌سازی تجهیزات اکتشافات عمیق تا عمق یک هزار متری و استفاده از ابرماشین‌آلات معدنی از الزامات این مسئله است. در سایر صنایع که تامین مواد اولیه مورد نیاز آن از طریق اقدامات داخلی امکان‌پذیر نیست، سهامداری استراتژیک می‌تواند راهکار مطلوبی محسوب شود. پر واضح است که وجود تحریم‌های عدیده علیه جمهوری اسلامی ایران، مانع بزرگی بر سر این اقدامات محسوب می‌شود لذا باید با توجه بیشتر به دیپلماسی، علاوه بر تلاش جدی در رفع تحریم‌ها در راستای افزایش منافع ملی، برای افزایش ارتباطات عمیق و راهبردی اقتصادی میان کشورهای منطقه و در گام بعدی کشورهای منطقه اروپا و امریکا گام برداشت.

هشدار درباره تعطیلی آهن‌فروشان

نماینده اتاق اصناف در هیات‌های حل‌اختلاف مالیاتی استان زنجان گفت: شرایط حاکم بر معاملات محصولات فولادی در بورس کالا سبب شده آهن‌فروشان با حداقل سود و نازل‌ترین قیمت، محصولات خود را به فروش برسانند که تداوم چنین شرایطی، تعطیلی واحدهای صنفی و خرده‌فروشان آهن‌آلات و فولاد را درپی خواهد داشت.

مسعود شکوری در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به اصلاح سود یک درصدی عمده فروشان و ۲درصدی خرده‌فروشان آهن افزود: قیمت‌گذاری محصولات فولادی و آهن در بورس کالا موجب شده تمام متقاضیان و مشتریان زنجیره فولاد تا مصرف‌کنندگان از نرخ روز مطلع باشند.

وی ادامه داد: رقابتی شدن نرخ محصولات فولادی و آهن‌آلات در بین واحدهای تولید فولاد و فولادسازان، موجب شده، کف قیمتی محصولات واضح و شفاف شود و آهن‌فروشان کشور دیگر نتوانند سود قانونی خود طبق ضرایب اینتا کد و دفترچه ضرایب سازمان امور مالیاتی را دریافت کنند و مجبور به فروش اجناس با حداقل سود هستند.

رئیس اتحادیه آهن‌فروشان زنجان با اشاره به اصلاح ضریب یک درصدی سود عمده فروشان ودودرصدی خرده‌فروشان در سازمان امورمالیاتی تصریح کرد: این درصدها از فروش آهن آلات در بیشتر مواقع محقق نمی‌شود زیرا خریدار به راحتی با مراجعه به موبایل شخصی و دسترسی آسان به بورس کالا، می‌تواند اجناس مورد نیاز خود را به نرخ کارخانه خریداری کند و در این شرایط آهن‌فروشان حتی در صورت دریافت سود قانونی، ممکن است مشتری خود را از دست بدهد.

شکوری با هشدار درباره تعطیلی واحدهای صنفی وخرده فروشان آهن‌آلات و فولاد در آینده نه چندان دور گفت: شرایط موجود در معاملات محصولات فولادی سبب شده، آهن‌فروشان به نازلترین نرخ محصولات خود را به فروش برسانند وسود آنها به حداقل ممکن برسد و سازمان امورمالیاتی هم با نادیده گرفتن این مشکلات، در زمان رسیدگی برگ تشخیص مالیاتی همان ضرایبی که در امور مالیاتی درج شده، محاسبه و خواهان مبلغ مالیاتی می‌شود که اجحاف در واحدهای صنفی آهن و فولاد است.

وی ابراز امیدواری کرد رئیس سازمان امور مالیاتی کشور با موافقت با تعدیل ضرایب، مانع از تضییع حقوق این صنف و تعطیلی واحدهای صنفی و خرده‌فروشی‌های آهن و فولاد شود.

رشد ۸درصدی تولید کاتد مس در بهار

مدیرعامل شرکت مس ضمن اعلام رکوردهای جدید سه ماهه در مجتمع‌ها، از استخراج ۵۰ میلیون و ۷۱۳ هزار تن ماده معدنی با رشد ۷ درصدی و تولید ۱۴میلیون و ۵۸۹ هزار تن سنگ سولفوری با رشد ۸درصدی در مقایسه با برنامه تا پایان خرداد ۱۴۰۱ خبر داد.

به گزارش مس پرس، علی رستمی گفت: همچنین تولید ۷۸،۵۶۹ تن مس محتوی معدنی از رشد ۷ درصدی و تولید ۳۲۷،۶۰۸تن کنسانتره مس از رشد ۹درصدی نسبت به برنامه حکایت دارد.

به گفته وی، اند تولیدی نیز به ۹۲ هزار و ۷۲ تن رسیده که رشد ۷ درصدی نسبت به برنامه داشته و کاتد تولیدی نیز با رشد ۸درصدی به رقم ۷۵ هزار و ۴۸۴ تن رسید. همچنین اسید سولفوریک با تولید ۲۵۰ هزار و ۵۴۷ تن رشد ۳۱ درصدی را در کارنامه تولید ثبت کرده است رستمی همچنین از ثبت رکوردهای جدید۳ ماهه در مجتمع‌ها در مقایسه با ۳ ماهه سال خبرداد. وی گفت: در سرچشمه در ۳ ماه سال گذشته ۱۹۰هزار و ۳۸ تن کنسانتره مس تولید شده بود در حالی که امسال با رشد تولید بیش از ۶ هزار تنی، این رقم به ۱۹۶ هزار و ۳۶۵تن رسیده است.

به گفته مدیرعامل شرکت مس، تولید اسید سولفوریک در ۳ ماهه ۱۴۰۱ در سرچشمه و خاتون‌آباد به رقم ۱۴۶،۷۶۳ و ۸۳،۰۲۳ تن رسیده در حالی که در سال ۱۴۰۰ این رقم ۱۲۰،۹۷۴ و ۷۴،۷۶۸ تن بوده است.

تصمیم هفتگانه برای تنظیم بازار فولاد

با در نظر داشتن مازاد عرضه در تعدادی از مقاطع فولادی چون میلگرد و آهن‌اسفنجی و حفظ رقابت‌پذیری تولیدی‌ها و بحران افت قیمت؛ کمیته تنظیم بازار وزارت صمت با حضور مسئولان وزارتخانه، شرکت‌های فولادساز، سنگ‌آهن بزرگ کشور، انجمن‌های تخصصی زنجیره فولاد و اتاق بازرگانی تشکیل و تصمیمات هفتگانه برای مدیریت بازار فولاد اتخاذ کرد.

اباذر براری، دبیر انجمن نوردکاران ایران در گفت‌وگو با فولادبان، با اشاره به جلسه کمیته تنظیم بازار وزارت صمت برای توانمندسازی زنجیره فولاد کشور گفت: در این جلسه نقطه نظرات و پیشنهادات شرکت‌ها و انجمن‌ها شنیده شد، همچنین بسته حمایتی شامل ۷ پیشنهاد برای تنظیم بازار فولاد ارائه و مطرح شد. در ادامه مفاد هفت‌گانه این بسته حمایتی را می‌خوانید:

برخی راهکارهای تقویت زنجیره فولاد کشوری:

۱- به دلیل کشف نرخ مواد غذایی با نرخ ارز نیما و مدیریت تورم این حوزه، دولت و بانک مرکزی مصمم به کنترل و تثبیت نرخ حواله نیما بدون توجه به تورم بالای ۴۰ درصد کشور هستند که این موضوع به شرکت‌های صادراتی کشور ازجمله زنجیره فولاد آسیب جدی وارد کرده و لازم است این سیاست و اصلاح شود. (اتصال بورس کالا به یک شاخص ارزی دیگر)

۲- لزوم کاهش نرخ مواد اولیه فولاد همزمان با افت قیمت‌های جهانی شمش و محصولات فولادی: لازم است واحدهای معدنی در تناسب با اصلاح. قیمت‌های جهانی، اقدام به ارائه قیمت‌های رقابتی به فولادسازان کرده تا شرایط برای کاهش بهای تمام شده فولاد و تداوم رقابتی بودن صادرات فراهم شود. کاهش حقوق دولتی معادن و نرخ سنگ‌آهن معادن ایمیدرو از جمله راهکارهای کاهش بهای تمام‌شده فولاد است.

عدم اجرای مصوبه مجلس در قانون بودجه ۱۴۰۱ مبنی بر دریافت عوارض صادراتی و مالیات از صادرکنندگان زنجیره فولاد (معافیت ۳ ماهه اجرای قانون تا پایان تابستان)، اصلاح نرخ پایه معاملات زنجیره فولاد در بورس کالا و کاهش وابستگی به شوک‌های نرخ جهانی استفاده از الگوی جدول تناسبی نرخ پایه زنجیره برای یک دوره ۳ماهه قابل تمدید بر اساس نسبت‌های قیمتی سنگ‌آهن تا فولاد در شرق آسیا سقف ماهانه افت نرخ به ۸ محدود شود.)، کاهش درصد تقسیم سود در مجامع شرکت‌های زنجیره فولاد به منظور حفظ توان رقابتی زنجیره برای مقابله با افت قیمت‌های بین‌المللی (سیاست‌گذاری دولت در بنگاه‌های مرتبط)، تحریک تقاضای داخلی فولاد و تسریع در سفارشات پروژه مسکن ملی و زیرساخت‌ها به گونه‌ای که وابستگی صنعت فولاد به صادرات و قیمت‌های بین‌المللی کاهش یابد، اصلاح سیاست‌های تنظیم بازاری که عامل کاهش رقابت و نرخ کشف شده در بورس کالا می‌شود الزوم تخفیف ۳درصد در صورت عدم وجود مشتری در دوره بعدی معاملات، الزام به عرضه اجباری در بورس کالا، عدم عبور قیمت‌ها از محدوده غوب ایران و...).

تمدید تعرفه واردات فولاد از سوی انگلستان

گروه معدن

صنعت فولاد بریتانیا در دهه‌های اخیر به شدت تحلیل رفته است، زیرا شرکت فولاد دولتی سابق بریتانیا در مواجهه با رقابت بین‌المللی برای بقا تلاش می‌کند. در میان تولیدکنندگان باقیمانده کشور تاتا استیل متعلق به هند است. دولت انگلیس اعلام کرد که تعرفه‌های فولاد را برای دو سال دیگر تمدید کرده است تا از صنعت بیمار خود محافظت کند و این امر نقض تعهدات سازمان تجارت جهانی است.

به گزارش فولادبان، آن ماری ترولیان، وزیر بازرگانی، برای این تصمیم به اختلال جهانی در بازارهای انرژی و زنجیره تامین اشاره کرد.

ترولیان به پارلمان گفت: «صنعت فولاد، یک صنعت استراتژیک است و برای بریتانیا از اهمیت بالایی برخوردار است، به ویژه با توجه به نامشخص بودن شرایط سیاسی و اقتصادی که درحال‌حاضر همه ما درحال ترسیم آن هستیم».

بخش انرژی بر فولاد در بریتانیا که قبلا از واردات ارزان چینی رنج می‌برد، اکنون با افزایش نرخ سوخت با هزینه‌های تولید سرسام‌آور مواجه است.

تعرفه‌های برخی از محصولات فولادی که بر کشورهای توسعه‌یافته و چین تحمیل‌شده بود، اکنون تا ژوئن ۲۰۲۴ تمدیدشده است. ترولیان به قانون‌گذاران گفت: حفظ این حمایت‌ها به نفع اقتصادی بریتانیا است.

پس از خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا، این کشور تا اواسط سال ۲۰۲۴ سهمیه‌ها و تعرفه‌ها را بر ۱۰ محصول فولادی لغو کرد. ترولیان گفت که بریتانیا اکنون تصمیم گرفته است تا حمایت‌های موقت را برای ۵ دسته دیگر برای «دو سال دیگر» تمدید کند.

وی افزود: «من به این نتیجه رسیده‌ام که اگر درحال‌حاضر حمایت‌های پنج دسته اضافی برداشته شود، صدمات جدی یا خطر آسیب جدی متوجه تولیدکنندگان فولاد بریتانیا خواهد شد.»

تصمیم انگلستان، دولت این کشور را در مسیر برخورد با سازمان تجارت جهانی قرار می‌دهد.

ترولیان اذعان کرد: «تصمیم برای تمدید این بسته حمایت در پنج دسته محصول از تعهدات حقوقی بین‌المللی ما تحت توافقنامه WTO مربوطه خارج می‌شود.

بوریس جانسون نخست‌وزیر انگلستان نیز گفته بود که دولت باید برای حمایت از تولید فولاد، انتخاب‌های سختی داشته باشد.

صنعت فولاد بریتانیا در دهه‌های اخیر به شدت تحلیل رفته است، زیرا شرکت فولاد دولتی سابق بریتانیا در مواجهه با رقابت بین‌المللی برای بقا تلاش می‌کند. در میان تولیدکنندگان باقی‌مانده کشور تاتا استیل متعلق به هند است.

عرضه کم آهن‌اسفنجی، خطر پیش‌روی فولاد سبز

کمبود سنگ‌آهن با کیفیت بالا در بازار، مانع بزرگی برای فولادسازانی است که در تلاش برای کاهش انتشار آلاینده‌های کربنی هستند.

به گزارش فولاد ایران، فناوری‌های مبتنی‌بر هیدروژن سبز از کربن کمتری برای تولید فولاد استفاده می‌کنند، اما این فرآیند به سنگ‌آهن خلوص بالاتری نسبت به کوره‌های بلند سنتی نیاز دارد. کمبود سنگ‌آهن خلوص بالای ۶۵درصد همراه با کمبود پروژه‌های معدنی جدید و درحال توسعه، می‌تواند اهداف اقلیمی صنعت فولاد را مختل کند.

طبق گزارش آژانس بین‌المللی انرژی فولاد حدود ۷ درصد از انتشار دی‌اکسیدکربن در بخش انرژی را تشکیل می‌دهد. تقاضا برای پروژه‌های فولاد سبزتر در حال رشد است و خودروسازان ازجمله صنایع پیش‌رو در این زمینه هستند.

یکی از روش‌های پاک برای تولید فولاد استفاده از آهن‌اسفنجی است که در آن سنگ‌آهن با هیدروژن و مونوکسید کربن احیا می‌شود. تحلیلگران معتقدند اگر صنعت فولاد دنیا تا سال ۲۰۵۰ از مسیر انتشار صفر کربن پیروی کند، تقاضا برای آهن‌اسفنجی ممکن است ۱۰برابر افزایش یابد.

درحال‌حاضر، آهن‌اسفنجی کمتر از ۵ درصد از عرضه جهانی سنگ‌آهن را تشکیل می‌دهد. با توجه به زمان بر بودن پروژه‌های سنگ‌آهن، افزایش عرضه آهن‌اسفنجی برای پاسخگویی به افزایش تقاضا می‌تواند دشوار باشد.

اخبار

بیلت در چین ارزان شد

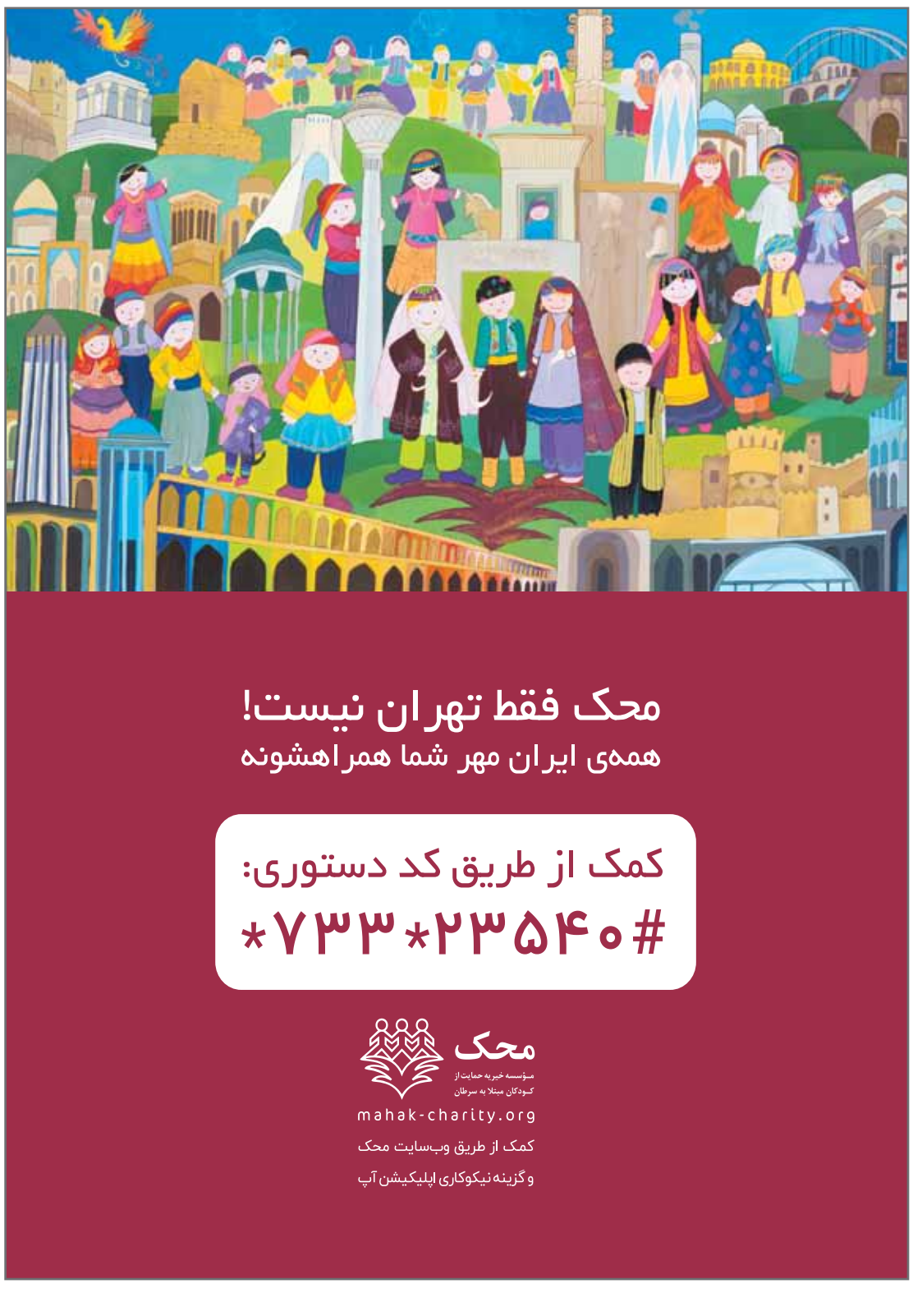

آخرین نرخ بیلت در بازار داخلی چین ۶ دلار افت داشته که به دلیل افت چشمگیر بازار فیوچرز میلگرد بود. نرخ بیلت ۵۹۶ دلار هر تن با ۱۳ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده است. به گزارش فولاد ایران، در بازار فیوچرز نیز نرخ قرارداد میلگرد اکتبر ۱۷دلار افت داشه ۶۳۶ دلار هر تن شنیده شده است.

کاهش موجودی در بازار فولاد چین

موجودی محصولات فولادی در بازار چین ۲درصد نسبت به هفته قبل افت داشته ۱۳.۹۷میلیون تن ثبت شد. موجودی بازار ورق گرم و سرد هر کدام یک درصد افت داشت. ورق تخت هم کاهش ۲درصدی در میزان موجودی بازار داشت. به گزارش فولاد ایران، از طرفی موجودی میلگرد در بازار چین ۴ درصد کاهش هفتگی داشته ۷.۰۸ میلیون تن ثبت شد و مفتول یک درصد بهبود در میزان موجودی داشت.

گزارش خبری

فرآوری، راهکار ثروت‌افزایی معادن کردستان

منابع خدادادی مانند معادن، پشتوانه مهمی در اقتصاد کردستان هستند و نقش زیادی در توسعه منطقه دارند و می‌توان با بهره‌گیری بیشتر از این حوزه به ویژه از طریق فرآوری مواد معدنی، به ثروت‌افزایی و توسعه استان دست یافت.

به گزارش ایرنا، نیمی از طلای کشور در استان کردستان استخراج می‌شود کردستان همچنین از نظر ذخایر سنگ‌آهن رتبه پنجم کشور را دارد. مهم‌ترین معادن سنگ‌آهن استان در شهرستان‌های بیجار، قروه، دهگلان، سقز و دیواندره واقع شده است.

یک میلیون و ۹۰۰ هزار تن سنگ‌آهن در کردستان تولید می‌شود که یک میلیون و ۷۰۰هزار تن آن مربوط به معادن شهرستان بیجار و ۲۰۰ هزار تن آن هم معادن قروه است.

مشکل فعلی در استان نبود کارخانجات کنسانتره و تکمیل نبودن زنجیره فولاد است که برای تکمیل این زنجیره نیاز به تولید ۲.۵میلیون تن کنسانتره سنگ‌آهن در استان است.

یکی از معادن مهم سنگ‌آهن استان، معدن قره‌کند بیجار است که سرمایه‌گذار آن به شدت پیگیر راه‌اندازی کارخانه کنسانتره است.

حسین محمودخانی، مدیرعامل شرکت کانی کاوان زرینه اوباتو معدن قره کند در این رابطه گفت: یک‌سال و نیم است که درخواست مجوز کارخانه کنسانتره داده‌ایم اما موفق به دریافت این مجوز نشدیم چون مدیرکل سابق صنعت، معدن و تجارت استان با این بهانه که فقط ۵۰۰ هزار تن دیگر ظرفیت کنسانتره در استان وجود دارد که آن را هم برای یک سرمایه‌گذار خارجی در نظر گرفته‌ایم این مجوز را به ما ندادند.

وی افزود: اخیرا در دیدار با اسماعیل زارعی کوشا استاندار جدید کردستان، این قول را دریافت کردیم که این مجوز تا ۲ماه آینده داده شود.

اسماعیل زارعی کوشا، استاندار کردستان در سفر اخیر خود به شهرستان بیجار در دیدار با مردم گفته بود«استان نیاز به مدیری دارد که خود را در خدمت سرمایه‌دار بداند و هیچ مدیری حق ندارد سرمایه‌دار را معطل و ناامید کند». وی همچنین افزوده بود: از دستگاه نظارتی نمی‌پذیریم جواب استعلام را ماه‌ها نگهداشته باشد بلکه جواب مثبت یا منفی را باید در سریع‌ترین زمان اعلام کند.

به نظر می‌رسد دیدار استاندار با این سرمایه‌گذار و قول حل مشکل مجوز راه‌اندازی کارخانه کنسانتره در همین راستا بوده است.

مدیرعامل شرکت کانی کاوان با بیان اینکه ۲۰میلیارد تومان در پیش فرآوری، سرمایه‌گذاری کردیم اضافه کرد: تلاش می‌کنیم با اخذ مجوز کارخانه کنسانتره‌سازی، سنگ معدن آهن از استان خارج نشود.

محمودخانی یادآور شد: با راه‌اندازی معدن و کارخانه کنسانتره در قلعه گاه موچش ۲۵۰نفر و با راه‌اندازی کارخانه کنسانتره در قره کند هم ۱۵۰نفر به صورت مستقیم مشغول به‌کار می‌شوند.

وی با اشاره به اینکه ماهانه ۱۲۰ هزار تن کلوخه در معدن دریافت می‌شود که ۲۰ هزار تن آن سنگ‌آهن با خلوص ۳۰ درصد است گفت: خروجی معدن ماهانه ۱۰ هزار تن کلوخه با عیار ۴۰ درصد است.

محمودخانی با بیان اینکه ۱۵۰ نفر غیرمستقیم و ۵۵ نفر به صورت مستقیم در معدن قره‌کند بیجار مشغول به‌کار هستند ادامه داد: ۸۰ درصد کارکنان معدن، بومی شهرستان هستند و سایر کارکنان مربوط به بخش فنی هستند که ناچار به استفاده از افراد غیربومی شدیم. وی با اشاره به اینکه از سال ۸۹ اکتشاف انجام شد، سال ۹۲ مجوز بهره‌برداری دریافت و از ۳ سال پیش هم کار استخراج آغاز شد اظهار کرد: محصولات معدن کلوخه با عیار ۴۰ درصد به دلیل اینکه ۳کارخانه کنسانتره موجود، ظرفیت بهره‌گیری از تولیدات استان را ندارد و هیچ کارخانه فولادی در استان وجود ندارد برای کارخانه‌های اصفهان و زنجان ارسال می‌شود. محمودخانی با بیان اینکه حقوق دولتی این معدن سالی حدود ۳ میلیارد تومان محاسبه شده که هر ساله پرداخت می‌شود افزود: حساب‌های شرکت در استان قرار دارد و بر این اساس مالیات شرکت هم در استان پرداخت می‌شود. وی اضافه کرد: بزودی دفتر این معدن در شهر سنندج دایر می‌شود و از سایر معادن هم می‌خواهیم که دفتری در مرکز استان کردستان دایر کنند. معدن قره‌کند بیجار یک میلیون و ۵۰۰هزار تن ذخیره قطعی دارد و ظرفیت استخراج سالانه آن ۱۳۰ تا ۱۵۰ و هزار تن است.

مصائب صنعت طلا، جواهر و نقره

گروه معدن

دبیر کمیسیون سازندگان اتحادیه طلا جواهر و نقره مشهد با بیان اینکه قاچاق و صادرات دو دستانداز مهم برای این صنعت است گفت: متاسفانه از سال ۹۶ به بعد به خاطر قوانین دست و پاگیر گمرک و بانک مرکزی، هیچ صادراتی از ایران به دیگر کشورها نداشته‌ایم.

اسماعیل صمدی در گفت‌وگو با تسنیم، حوزه تولید طلا، جواهر و نقره در ایران را دارای دو چالش مهم دانست و اظهارکرد: قاچاق و صادرات دو دستانداز مهم برای این صنعت است. متاسفانه از سال ۹۶ به بعد به خاطر قوانین دست و پاگیر گمرک و بانک مرکزی، هیچ صادراتی از ایران به دیگر کشورها نداشته‌ایم.

وی افزود: تا قبل از آن در مشهدالرضا شرکتی را داشتیم که هفته‌ای ۵۰ کیلو صادرات داشت و جزو صادرکنندگان برتر کشور هم بود اما به دلیل این قوانین اشتباه، صادرات ما اکنون به صفر رسیده و از مبادی قانونی، هیچ‌گونه صادراتی نداریم.

اگر کسی در مشهد بخواهد صادراتی داشته باشد باید با طلا و جواهراتش به تهران برود و خطر راه را به جان بخرد تا کارش مورد ارزیابی قرار بگیرد، پلمب شود، به فرودگاه مشهد بیاید و دوباره از فرودگاه مشهد محصولاتش صادر شود.

صمدی با بیان اینکه در مشهد که خوشه صنعتی جواهرات است ما نماینده‌ای از بانک مرکزی نداریم، تصریح کرد: بنابراین اگر کسی در مشهد بخواهد صادراتی داشته باشد باید با طلا و جواهراتش به تهران برود و خطر راه را به جان بخرد تا کارش مورد ارزیابی قرار بگیرد، پلمب شود، به فرودگاه مشهد بیاید و دوباره از فرودگاه مشهد محصولاتش صادر شود. به همین دلیل ما بارها درخواست کرده‌ایم که یک ارزیاب بانک مرکزی به مشهد بفرستند.

دبیر کمیسیون سازندگان اتحادیه طلا، جواهر و نقره مشهد با تاکید بر اینکه زیور سوغات از دیگر مشکلات این هنر-صنعت است، گفت: به این معنی که متاسفانه مدیران نقره را که یک فلز نیمه قیمتی است را با طلا برابر کرده‌اند. برای واضح تر شدن موضوع مثالی می‌زنم هر گرم طلا یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است و هر گرم نقره ۲۰هزار تومان است. اما قانون برای صادرکنندگان می‌گوید اگر کسی بخواهد نقره یا طلا صادر کند، فقط مجاز به صادرکردن ۱۵۰گرم است. یعنی ۱۵۰ گرم طلا که حدود سیصد میلیون تومان می‌شود با ۱۵۰ گرم نقره که برابر با دو میلیون و پانصد هزار تومان می‌شود برابر شده است.

وی بیان کرد: این قوانین دست و پاگیر باعث شده زائرانی که برای زیارت امام رضا(ع) می‌آیند و می‌خواهند سوغات این شهر را بخرند با همان محدودیت ۱۵۰ گرم مواجه شوند و این برای تولیدکنندگان مشکل‌ساز شده است. علی‌الخصوص اینکه استفاده از زیور نقره‌ی مزین شده به سنگ‌های دُرنجف، فیروزه نیشابور، عقیق و.. در اسلام بسیار تاکید شده است.

دبیر کمیسیون سازندگان اتحادیه طلا، جواهر و نقره مشهد گفت: پس از پیگیری فراوان ما مقرر شد اتباع بتوانند تا سه کیلو نقره را با خود ببرند اما باز قانون جدیدی وضع شد که می‌گوید زائران باید دلارشان را از صرافی‌های مجازی که ما می‌گوییم بخرند! درواقع انگار می‌خواهند این کار انجام نشود. در این شرایط که به سختی ارز وارد کشور می‌شود، چرا مدیران این صنف در این مسیر ارزآوری اینقدر سنگ‌اندازی می‌کنند؟ زائر صرفا می‌خواهد سوغات این شهر را با خودش ببرد، این برای تولیدکننده ما خیلی خوب است پس این اجازه را به او بدهید، نهایتا اینکه قبل‌اش زائر به اتحادیه مراجعه می‌کند و روی فاکتورش مهری درج می‌شود تا در گمرک هم به مشکل نخورد. این هم یک ارز آوری و هم ایجاد شغل است ما در مشهد کارگاه‌های دویست نفره‌ی نقره‌سازی داریم که تمرکزشان فقط روی سوغات است.

برای صادرات فلزهای گران‌بها در بحث زیورآلات، باید نگین و گوهرسنگ‌ها را بانک صنعت و معدن مورد ارزیابی قرار دهد و فلز را بانک مرکزی و این خلا، صادرات ما را قفل کرد، چگونه می‌شود فلز را جدا کرد و به بانک مرکزی برد و سنگ را به بانک صنعت و معدن؟

صمدی با اشاره به مبحث صادرات تجاری گفت: صادرات به صورت تجاری یعنی تولیدکننده با کارت بازرگانی بخواهد صادراتی داشته باشد، در این حوزه ما قوانین خوبی داشتیم. محصول از مشهد به بانک مرکزی می‌رفت، بانک مرکزی محصول را مشاهده می‌کرد و پس‌از وزن کردن در نهایت محصول مورد ارزیابی قرار می‌گرفت، پلمب می‌شد و به فرودگاه هاشمی‌نژاد می‌رفت و صادرات به راحتی انجام می‌شد.

وی با تاکید بر قوانین جدید بانک صنعت معدن، گفت: متاسفانه مدتی قبل بخشنامه‌ای منتشر شد که می‌گفت برای صادرات فلزهای گران‌بها در بحث زیورآلات، باید نگین و گوهرسنگ‌ها را بانک صنعت و معدن مورد ارزیابی قرار دهد و فلز را بانک مرکزی و این خلاً صادرات ما را قفل کرد، چگونه می‌شود فلز را جدا کرد و به بانک مرکزی برد و سنگ را به بانک صنعت و معدن؟ اینها باید به روی هم سوار شوند، اگر تک به تک باشند بدون ارزش می‌شوند، ما نمی‌خواهیم سنگ خام را صادر کنیم بلکه به دنبال ارزآوری از طریق ارزش افزوده هستیم. متاسفانه کارشناس‌هایی برای ما تصمیم می‌گیرند که هیچ اطلاعی در مورد صنعت ما ندارد و آنقدر چوب لای چرخ تولید گذاشته‌اند که صادرات را به صفر رسانده‌اند.

دبیر علمی «دومین مسابقه‌ی ملی طراحی طلا و جواهرات» افزود: دومین مسابقه‌ی ملی طلا و جواهرات با هدف شناسایی استعدادها، شناخت طراحان خوب ایرانی و آشنایی یا قابلیت‌های‌شان سی و یکم تیرماه در هتل سی‌نورمشهد با حضور طراحانی از سراسر کشور برگزار خواهد شد. حوزه طراحی جواهرات و فایل‌های سه بعدی، برای صادرات نیازی به ترانزیت، قطار، کشتی و... ندارد، یعنی یک فرد خلاق و با استعداد می‌تواند از یک روستا در کشور کار طراحی را انجام دهد و برای خود درآمد ارزی کسب کند.

صمدی ادامه داد: به دلیل نبود نیروی جوان متخصص در خارج از کشور، شرکت‌های خارجی به دنبال طراحان ایرانی هستند. به عنوان مثال از دور قبل برگزاری همین مسابقه از میان ۹ نفر برگزیده ۷ نفر آنها مهاجرت کرده‌اند.

بنابراین ما باید این ظرفیت را تقویت کنیم تا نیروهای طراح ما از اینجا با شرکت‌های خارجی ارتباط بگیرند، دورکاری کنند و آثارشان را برای آنها بفرستند. این یک روش ارزآوری بسیار عالی در حوزه صادرات غیرنفتی است.

دریافت پروانه بهره‌برداری معدن با امضاهای طلایی

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: درحال‌حاضر فروش پروانه بهره‌برداری بزرگ‌ترین رانت در حوزه معادن است و افرادی که طی سالیان اخیر از طریق روابط و امضاهای طلایی صاحب این پروانه‌ها شده‌اند، بدون هیچ اقدامی این پروانه‌ها را به فروش می‌رسانند.

لطف‌الله سیاهکلی در گفت‌وگو با تسنیم با اشاره به رکود و غیرفعال بودن نیمی از معادن استان قزوین اظهارکرد: در شرایطی که کشور با مشکلات اقتصادی و کمبود شغل دست‌وپنجه‌نرم می‌کند، رها شدن و تعطیل ماندن معادن به معنای دور ریختن ثروت بزرگی است که می‌تواند اقتصاد ملی را متحول کند.

وی در پاسخ به سؤالی درباره معادن غیرفعال اضافه کرد: امروز شاهد این هستیم که بسیاری از افراد مجوز بهره‌برداری از معادن را گرفته‌اند و هیچ کاری برای فعال کردن معادن انجام نمی‌دهند که در این بخش باید مجوزهای صادر شده باطل و به افرادی داده شود که تخصص و اهلیت کار در حوزه معادن را دارند و می‌توانند با اتکا به سرمایه و نیروی متخصص خود برای کشور ارزش افزوده ایجاد کنند.

سیاهکلی ادامه داد: دولت باید از ظرفیت بخش خصوصی برای احیای معادن غیرفعال استفاده کند و در این زمینه شرکت‌های دانش‌بنیان باید در اولویت باشند. البته در حوزه کار معادن نیاز به نقدینگی و سرمایه در گردش زیاد است که در این بخش بانک‌ها باید به کمک تولیدکنندگان بیایند و با وثیقه‌های بانکی منطقی تسهیلات به سرمایه‌گذاران حوزه معادن واگذار کنند.

وی با بیان اینکه فعال‌سازی معادن به معنی فعال کردن زنجیره درازی از صنایع پایین‌دستی و بالادستی است، تصریح کرد: وقتی معدن فعال باشد، بسیاری از مواد اولیه با نرخ مناسب به‌دست تولیدکننده می‌رسد و وقتی مواد اولیه در دسترس صنعتگر باشد، تولید سریع و ارزان‌قیمت اتفاق می‌افتد که نتیجه آن وفور کالا و کنترل تورم است.

نماینده مردم قزوین، آبیک و البرز در مجلس در پاسخ به این سؤال که مجلس برای جلوگیری از خام فروشی معادن چه برنامه‌ای دارد، خاطرنشان کرد: خام‌فروشی معادن مورد قبول هیچ کارشناس یا مسئول دلسوزی نیست، البته در بخش خام‌فروشی نباید اسیر برخی تابوهای رسانه‌ای شویم. چرا که امروز می‌توانیم با صادرات خام محصولات معادن یک سرمایه اولیه برای معدن‌دار ایجاد کنیم و بعد با استفاده از ابزار قانون این روند را متوقف کرده و زمینه عرضه محصولات در صنایع پایین دستی را مهیا کنیم.

سیاهکلی تصریح کرد: در واقع اگرچه خام‌فروشی در ظاهر تهدید به نظر می‌رسد، اما می‌توانیم در جاهایی که با تامین سرمایه ثابت و نقدینگی روبه‌رو هستیم، مجوز موقت برای صادرات محصولات خام معدنی صادر کنیم و بعد که معدن‌دار به یک ثبات مالی مناسبی رسید، مجوز صادرات محصولات خام را باطل کرده و به جای آن از او بخواهیم که محصولات فرآوری‌شده معدنی صادر کند.

وی درباره تمهیدات اندیشیده‌شده برای جلوگیری از استمرار خام‌فروشی گفت: راهکار کلی برای قطع خام‌فروشی در مرحله اول احداث صنایع معدنی در مجاورت معادن است و در مرحله اول دوم هم باید به توسعه صنایعی در کشور فکر کرد که می‌توان مواد اولیه آنها را از همین معادن تامین کرد. البته این صنایع باید بر مبنای آمایش سرزمینی ساخته شده و برای نمونه نباید واحد تولیدی سنگ‌های ساختمانی را در استانی ایجاد کرد که مزیت نسبی آن در معادن سنگ‌های طلا و نقره است.

سیاهکلی در پاسخ به این سؤال که مهم‌ترین رانت در حوزه معادن از نگاه کمیسیون صنایع مجلس چیست، تاکید کرد: درحال‌حاضر فروش پروانه بهره‌برداری بزرگ‌ترین رانت در حوزه معادن است و افرادی که طی سالیان اخیر از طریق روابط و امضاهای طلایی صاحب این پروانه‌ها شده‌اند، بدون هیچ اقدامی این پروانه‌ها را به فروش می‌رسانند تا صاحب ثروت‌های یک‌شبه شوند که در این بخش باید با امضاهای طلایی مبارزه کرد و پروانه بهره‌برداری کسانی که معادن را معطل نگه داشته‌اند، باطل کرد.

سرمایه‌گذاری ۴۵۰ میلیون دلاری در صنایع‌معدنی رفسنجان

نماینده مردم رفسنجان و انار در مجلس شورای اسلامی گفت: در ۱۰۰ هکتار زمین و با سرمایه‌گذاری ۴۵۰ میلیون دلاری، کارخانه‌ای توسط شرکت میدکو با محوریت صنعت مس در رفسنجان راه‌اندازی می‌شود.

به گزارش ایرنا، حجت‌الاسلام حسین جلالی در تشریح جلسه اخیر خود با مدیرعامل و معاونان میدکو (شرکت توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه سهامی عام) اظهار کرد: تک محصولی بودن و وضعیت منابع آبی شهرستان رفسنجان نیاز به صنعتی شدن را بیش از پیش کرده و این جلسه به درخواست ما از شرکت میدکو برای سرمایه‌گذاری بود.

وی عنوان کرد: با توجه به اینکه رفسنجان شهر مس است و اکتشافات جدیدی در منطقه سریدون صورت گرفته و از آنجا که سرمایه‌گذاری‌های میدکو در حوزه مس نیز انجام می‌شود انگیزه‌ای ایجاد شد که قبول کنند و درخواست ۱۰۰ هکتار زمین داشتند که کارخانه بزرگی در رفسنجان راه‌اندازی شود.

نماینده مردم رفسنجان و انار در مجلس اظهار کرد: پیش‌بینی شد سرمایه‌گذاری در حدود ۴۵۰ میلیون دلار برابر با ۱۲هزار میلیارد تومان در رفسنجان انجام و زمینه تولید ۱۵۰هزار تن کنسانتره و حدود ۵۰ هزار تن مس کاتد در سال فراهم شود.

حجت‌الاسلام جلالی خاطرنشان کرد: به گفته مدیرعامل شرکت یادشده، در صورت اخذ مجوز حدود ۴سال آینده این کارخانه بهره‌برداری و تولید کاتد را آغاز خواهند کرد و از آنجا که در تولید کنسانتره و مس کاتد نیاز به سنگ مس است، شرکت ملی صنایع مس در این زمینه باید کمک و همکاری کند. رفسنجان در ۱۰۰کیلومتری شمال غرب مرکز استان کرمان قرار دارد.

آسیب زیست‌محیطی معادن به شمال غرب شیراز

معاون اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست استان فارس با بیان اینکه بیشترین معادن شن و ماسه در شمال غرب شیراز مستقر شده درحالی که شمال غرب محل عبور هوای پاک شیراز است گفت: وجود معادن آشفتگی زیادی را در این منطقه ایجاد کرده است.

به گزارش ایرنا، نبی‌اله مرادی با بیان اینکه زمانی که قانون اصلاح معادن تصویب شد یک جانبه و صرفا به نفع بهره‌برداران معادن بود افزود: متاسفانه آن زمان مسائل زیست‌محیطی و سکونت مردم چندان مورد توجه قرار نگرفت. وی اظهار کرد: براساس این قانون معادنی که خارج از مناطق تحت حفاظت محیط‌زیست باشند، نیازی به استعلام محیط‌زیست و اخذ مجوزهای مربوط به آن را ندارند، این بخش از قانون نیاز به اصلاح دارد، در مناطق تحت مدیریت

محیط‌زیست نیز برخورد قانون دوگونه است، برخی از مناطق که ممنوعیت احداث معادن ۱۰۰درصدی است، اما برخی دیگر از مناطق مجوز معادن از قبل داده شده و معادن فعال است.

مرادی با اذعان به اینکه برداشت از معادن دوکوهک مشکلاتی را برای هوای شیراز و هم برای بافت خاک ایجاد کرده است افزود: با فعالیت معادن شن و ماسه تمام بافت آبرفتی خاک برداشته شده است.

معاون محیط‌زیست استان فارس ادامه داد: بافت آبرفتی خاک مانند یک اسفنج عمل می‌کند که مانع بروز سیل می‌شود، اما با برداشت بی‌رویه معادن قانونی و فعالیت معادن غیرقانونی خطر بالقوه سیل را در این کلانشهر ایجاد کردند.

این مقام مسئول با بیان اینکه شورای‌عالی معادن کشور حکم به جابه‌جایی معادن شمال غرب شیراز داده است افزود: در فرآیند طولانی اداری این جابه‌جایی معلق مانده است. مطالعات و گرفتن مشاور برای سازمان صمت یک حرکت لاک‌پشتی دارد که سبب شده تاکنون برای جابه‌جایی معادن اقدامی انجام نشود.

معاون محیط‌زیست استان فارس می‌گوید: بر اساس مصوبات شورای‌عالی معادن تا زمان جابه‌جایی هر یک از معادن برای تمدید پروانه باید مهلت یک‌ساله بگیرند یعنی این تمدید باید در راستای جابه‌جایی سریع‌تر باشد.

برخی ساکنان خانه‌های مسکونی مناطق قلات و دوکوهک در شمال شیراز هم گفته‌اند خیابان‌ها و معابر مسکونی و راه‌های ارتباطی آنان به دلیل استفاده کامیون‌ها و وسایط نقلیه سنگین دیگر محل ایمنی برای تردد نیست. تصادف‌ها و خسارت‌های مالی و جانی فراوان سکونت در این منطقه را به خطر انداخته است.

در گفت‌وگو با فعالان صنایع معدنی مطرح شد

صنایع معدنی موتور محرکه رشد اقتصادی

مرضیه احقاقی

براســاس مصوبه شــورای‌عالی انقلاب فرهنگی دهم تیرماه روز صنعت و معدن نامیده شــده اســت. از معــدن و صنایع وابسته به آن به‌عنوان موتورمحرکه اقتصاد نام برده می‌شود.

ایران با در اختیار داشــتن منابع معدنی و انرژی بســیار از کشــورهای غنی و ثروتمند جهان به‌شــمار مــی‌رود و تکیه بــر ظرفیت‌های معدنی یادشــده فرصتی برای اشــتغالزایی، ارزش‌آفرینــی، درآمدزایــی و صــادرات برای کشــور فراهم می‌کند. با این وجود در طول سال‌های گذشته از ظرفیت‌های بخش معدن و صنایع معدنی آن‌طور که باید و انتظار می‌رود، استفاده نشده اســت. بهره نگرفتن از ظرفیت‌های این بخش از عوامــل گوناگونــی نشــأت می‌گیرد و موانــع متعددی در مســیر فعالیت بخش معدن و صنایع معدنی وجود دارد. در چنین شرایطی، از متولیان و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با شناخت این شرایط نابسامان و دلایل آن، زمینه رفع چالش‌ها و کمبودهای موجود را فراهم کنند. به مناســبت روز صنعت و معــدن با برخی از فعالان ایــن بخش گفت‌وگو کرده‌ایم؛ به اعتقــاد فعــالان و تولیدکنندگان این بخــش، نبود تعاملات بین‌المللی میان ایران و سایر کشورها، بروکراسی‌های پیچیده اداری، تغییر مداوم قوانین و مقررات و همچنین سیاست‌های ضدتولید، مهم‌ترین چالش‌هایی هستند که در طول سال‌های گذشته همچون سدی در مسیر فعالیت و توسعه صنایع ایجاد شــده‌اند. متاســفانه اقدام موثر و عملیاتی نیز برای رفع این مشکلات اندیشیده نمی‌شود. فعالان صنعتی و تولیدکنندگان در ادامه تاکید دارند که در دو سال گذشته محدودیت جدی انرژی به چالش مضاعفی برای این تولیدکنندگان بدل شده و روند فعالیت آنها را به‌شدت تحت‌تاثیر قرار داده است. کاهش ظرفیت تولید، افزایش قیمت مواد اولیه، توقف خطوط تولید، آســیب به تجهیزات کارخانه و همچنین کاهش ســودآوری مهم‌ترین چالش‌هایی هستند که در چنین شرایطی به فعالان صنایع تحمیل می‌شوند.

عکس: روزگار معدن

> نبود تعاملات بین‌المللی میان ایران و سایر کشورها، بروکراسی‌های پیچیده اداری، تغییر مداوم قوانین و مقررات و همچنین سیاست‌های ضدتولید از مهم‌ترین چالش‌هایی هستند که در طول سال‌های گذشته همچون سدی در مسیر فعالیت و توسعه صنایع ایجاد شده‌اند

چالش پیش‌روی صنعت آلومینیوم

هوشــنگ گودرزی، رئیس ســندیکای صنایع آلومینیوم ایــران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهــار کرد: روز صنعــت و معدن، فرصت خوبی برای بیان چالش‌ها و دغدغه‌های تولیدکنندگان اســت. فعالان صنعتی در کشــور با چالش‌های جدی روبه‌رو هســتند و بخشی از این مشکلات روند فعالیــت تمامی صنایــع را تحت‌تاثیر قرار می‌دهــد اما همزمــان مشــکلاتی نیــز به‌طور اختصاصــی به یــک صنعت تعلق دارد و مســیر تولید آن را دشوار می‌کند.

وی افزود: صنایع بالادســتی آلومینیوم کشور در حال حاضر با دو چالش اساســی تامین برق و همچنین تامین مواد اولیه روبه‌رو هستند. ایران ذخایر غنی بوکسیت یا آلومینا ندارد و بخشی از مواد اولیه موردنیاز تولیدکنندگان شمش باید از طریق واردات تامین شود.

در واقــع صنعــت آلومینیوم در ایــران بر پایه بهره‌گیری از ذخایر انرژی احداث‌شــده و از اول بنــا بوده بخش مهمی از مــواد اولیه این صنعت بــا واردات تامیــن شــود. با این وجــود، واردات بوکســیت و آلومینا در طول سال‌های گذشته و به‌ویــژه با توجه به شــرایط تحریم با چالش‌های جدی روبه‌رو بوده است.

▣ ضرورت تنظیم بازار

رئیس ســندیکای صنایع آلومینیوم گفت: زنجیره تولید در صنایع گوناگون به‌هم وابســته است؛ در شــرایطی که صنایــع بالادســتی آلومینیــوم به هر علتــی ازجملــه کمبود مــواد اولیه از تولید بازبمانند، ســایر حلقه‌هــای این زنجیره تا تولیــد محصول نهایی نیز در روند فعالیت خود با مشــکلات جدی روبه‌رو خواهند شد. گودرزی با اشــاره به روند عرضه شمش آلومینیوم در بورس کالا اظهــار کرد: متاســفانه در مواردی شــمش آلومینیوم که حکم ماده اولیه صنایع پایین‌دستی این زنجیــره را دارد، در قالب مهندسی‌شــده در بــورس کالا عرضه می‌شــود و همین موضوع نیز چالش‌هایــی را به فعــالان این صنعــت تحمیل خواهد کرد. از جمله آنکه با پیشــی‌گرفتن عرضه از تقاضا، شــاهد ایجاد رقابت گسترده برای خرید یک محصول خواهیم بود که به رشــد قابل‌توجه قیمــت آن و گپ قابل‌توجه میــان قیمت پایه و نهایی فروش خواهیم بود. این درحالی اســت که بی‌توجهی مسئولان مربوطه و سیاست‌گذاران در این بخش، علت اصلی چنین مشــکلاتی اســت. وی گفت: در همین حال، انتظار می‌رود شــمش آلومینیــوم تولیدشــده در کشــور ابتدا نیاز صنعتگران داخلــی را تامین کند و مــازاد آن روانه بازار صادراتی شــود. از مجموع موارد یادشــده می‌توان این‌طور نتیجــه گرفت کــه درخواســت فعالان صنعــت آلومینیوم از مدیــران مربوطه، رصد شــرایط و نظارت بر فرآینــد خریدوفروش محصولات در بورس کالاست.

▣ محدودیــت انــرژی و مــرگ فلــز نقره‌ای

این فعال صنعت آلومینیوم در ادامه با اشاره به بحران انرژی در کشــور گفت: صنعت آلومینیوم، جزو صنایع انرژی‌بر اســت. همان‌طور که پیش‌تر هم اشــاره شــد یکی از دلایل احداث و توســعه واحدهای تولیدکننده شمش آلومینیوم در کشور، دسترسی ما به منابع غنی و ارزان انرژی بوده است. با این وجود، بی‌توجهی به توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور همگام با توسعه صنعتی و افزایش جمعیت، اکنون ما را با بحران انرژی روبه‌رو کرده است. تامین نشدن انرژی برای صنعت آلومینیوم کشور، حکم مرگ واحدهای فعال در این صنعت مادر را دارد. گودرزی گفت: در صنعت آلومینیوم هنگامی‌که یک دیگ احیا روشــن می‌شــود باید ۵ تا ۷ ســال به‌صورت ۲۴ ســاعته فعال باشــد و هرگونه اختلالی در فعالیت آن، سبب کاهش عمر دیگ خواهد شــد، چراکه فرآیند تولید آلومینیوم و به‌تبع آن فعالیت دیگ‌های احیا، مداوم اســت. در هر خــط احیا، بیش از ۲۰۰ دیگ فعال وجود دارد که در صورت کاهــش جریان و به‌دنبال آن کاهش جریان ورودی به دیگ، کیفیت آلومینیوم تولیــدی از اســتاندارد خارج‌شــده و بدنه داخلی دیگ آســیب می‌بیند. حال اگر جریان برق بیش از ۲ ســاعت قطع شــود، مذاب آلومینیوم درون دیگ منجمد می‌شود و هزینه تخریب و راه‌اندازی مجــدد هر دیگ احیا افزون بــر میلیاردها تومان خواهد شد.

وی خاطرنشان کرد: متعلقات هر دیگ (شامل تجهیزات، مواد نسوز و کاتد) علاوه بر گران‌قیمت بــودن، از مواردی هســتند کــه در دوران تحریم واردات آنها با سختی فراوان انجام می‌شود و برای راه‌اندازی مجدد دیگ‌ها باید همه آنها تامین شود. در همین حال باید تاکید کرد که در صنعت تولید آلومینیــوم به علت پیوســتگی فرآیند، نمی‌توان همچون سایر صنایع یک شیفت‌کاری را تعطیل و شیفت شب را جایگزین آن کرد. این فعال صنعت آلومینیوم گفت: بر همین اساس نیز سال گذشته و امسال جلساتی با مدیران وزارت صنعت، معدن و تجارت برگزار و مقرر شد برق صنایع آلومینیوم قطع نشود. با این وجود، این صنایع موظف شدند میــزان مصرف خود را بــه حداقل ممکن کاهش دهنــد. به ایــن ترتیب، از ظرفیــت تولید در این صنعت کاسته خواهد شد.

البته حتی اگر میزان تولید شــمش آلومینیوم در کشــور کاهش یابد، باز هــم این صنعت توان تامین نیاز داخلــی را دارد، هرچند انتظار می‌رود در چنین شــرایطی از میزان صادرات این بخش کاسته شود و اولویت به تامین نیاز تولیدکنندگان داخلی اختصاص یابد.

گــودرزی گفت: آغاز به کار ســالکو و ورود این شــرکت به مدار تولید، بــر ظرفیت تولید صنعت آلومینیوم کشــور افــزود و تحت‌تاثیر آن، بخش بزرگی از مشــکلات صنایــع آلومینیوم در جهت تامین شــمش برطرف شــد. درنتیجــه با عرضه مستمر شمش آلومینیوم در بورس کالا و نظارت کافــی بر ایــن معاملات، مشــکلی در این بخش نخواهیم داشــت. امیــد می‌رود ســایر طرح‌های توســعه صنعت آلومینیوم نیز در سال‌های آینده اجرایی شوند و شــاهد توسعه و اثرگذاری هرچه بیشتر این صنعت بر اقتصاد کشور باشیم.

ضرورت اصلاح سیاست‌ها

مجیــد ســعیدیان، فعــال صنعت فــولاد در گفت‌وگو بــا «روزگارمعدن» اظهــار کرد: وجود ذخایــر غنی ســنگ آهن عامل توســعه صنعت فــولاد در کشــور اســت و بر همین اســاس نیز در طول ســال‌های گذشته، سرمایه قابل‌توجهی جذب زنجیره فولاد شــده و این حلقه از زنجیره توسعه یافته است.

وی افــزود: در افــق ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری شــده، با این وجود، موانع متعددی در مســیر فعالیت فولادســازان کشور وجــود دارد و در چنین شــرایطی رشــد تولید آن‌قدرها هم میسر نیست.

این فعال صنعت فولاد با اشــاره به تحریم‌های جدی کــه در طــول دهه‌های اخیر بــر اقتصاد کشــور حکمفرما بوده، افزود: تولید و تجارت در ســایه تعاملات بین‌المللی ممکن می‌شود. با این وجــود در طول دهه‌های گذشــته با محدودیت جــدی در روابط بین‌المللــی روبه‌رو بوده‌ایم. درنتیجه چنین شــرایطی، از یک‌سو واردات مواد اولیه، تجهیزات و قطعات یدکی موردنیاز تولیدکنندگان به‌شــدت ســخت شــده و از ســوی دیگر، صادرات محصولات نهایی یک مجموعه نیز تحت شرایط تحریم به‌مراتب دشوار می‌شــود، چراکه هزینه قابل‌توجهی به صادرات اختصاص می‌یابد.

ســعیدیان در ادامه گفت: تغییر مداوم قوانین و مقــررات نیــز چالــش دیگــری اســت که بر عملکرد صنعتگران تاثیر می‌گذارد. در شــرایطی کــه قوانین حاکم بر تولید مــدام تغییر می‌کند، تولیدکننــدگان نمی‌توانند به‌طــور مرتب برای فعالیت خــود برنامه‌ریزی کننــد. به‌علاوه اینکه در ماه‌های گذشته شاهد وضع قوانین و مقررات غیرکارشناســی هســتیم که ضربه‌های غیرقابل جبرانــی به تولیــد تحمیل می‌کند؛ درنتیجــه از سیاســت‌گذاران انتظــار مــی‌رود پیش از اخذ تصمیمات جدید، با فعالان بخش خصوصی و انجمن‌های تخصصی مشورت کنند.

توجــه به ایــن نکته ضــروری به‌نظر می‌رســد که براساس قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار، دولت مکلف است در مراحل بررسی موضوعــات مربــوط به محیط کســب‌وکار برای اصلاح و تدوین مقررات و آیین‌نامه‌ها، نظر کتبی اتاق‌ها و آن‌دســته از تشــکل‌های ذی‌ربطی که عضو اتاق‌ها نیستند را درخواست و بررسی کند. با این حال، قوانین یادشده توسط سیاست‌گذاران موردتوجه قرار نمی‌گیرند و نظارتی نیز بر فرآیند اجرای آنها وجود ندارد.

ســعیدیان در ادامه با اشــاره بــه محدودیت تامیــن انرژی صنایــع گفــت: بی‌توجهی دولت به توســعه زیرســاخت‌های انرژی در چند سال گذشــته، اکنون صنایع کشور را با چالشی جدی روبه‌رو کرده اســت. در حالت کلی انتظار می‌رود زیرســاخت‌های انرژی کشور متناســب با رشد جمعیت و همچنین روند توســعه صنعتی، ارتقا یابد اما در طول سال‌های گذشته به این موضوع توجه کافی نشــده اســت. بدین‌ترتیــب فعالان صنعتی در طول ماه‌های سرد سال با کمبود گاز و در ماه‌هــای گرم با کمبود جــدی برق روبه‌رو هستند.

ایــن محدودیت‌ها به‌منزله افــت تولید صنایع اســت و ضربه‌های جدی به تولید و تولیدکننده می‌زند. در واقع با کاهش ظرفیت صنایع، هزینه تمام‌شــده تولیــد افزایــش می‌یابــد و از میزان رقابت‌پذیری صنایع کاسته خواهد شد.

▣ بی‌توجهی دولت به مشکلات

ایــن فعال صنعت فولاد در ادامه خاطرنشــان کرد: همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، صادرات صنایع به‌دلیل تحریم‌ها با دشواری‌های متعددی روبــه‌رو اســت. با این وجــود، سیاســت‌گذاران داخلی نه‌تنها مسیر فروش خارجی ما را تسهیل نمی‌کنند، بلکه هر روز چالشــی جدید در مسیر فعالیــت صادرکنندگان ایجاد می‌شــود. این در حالی اســت که توسعه صادرات به‌منزله افزایش ارزآوری برای کشــور است و سایر جوانب مثبت آن، کل اقتصاد کشــور را تحت‌تاثیر قرار خواهد داد.

ســعیدیان در پایان تاکید کرد: تولیدکنندگان زنجیــره فــولاد در طــول ســال‌های گذشــته توانســته‌اند بر تمامی چالش‌های مســیر تولید غلبه کنند و فعالیت خــود را ادامه دهند. با این وجود، هر روز مانعی جدید در مســیر فعالیت ما ایجاد می‌شــود و بدون تردید تداوم این شرایط ممکن نخواهد بود.

سخن پایانی

ایران با در اختیار داشــتن منابع معدنی و انرژی از کشــورهای غنی و ثروتمند جهان به‌شمار می‌رود. صنعت، معدن و تجارت در تولید، اشتغالزایی، ارزش‌آفرینی، درآمدزایی و صادرات اهمیت بسزایی داشته و سهم قابل‌توجهی از تولید ناخالص داخلی را در اختیار دارند. با این وجود، از ظرفیت‌های این بخش آن‌طور که باید و انتظار می‌رود، استفاده نشده است.

بهره‌نگرفتن از ظرفیت‌های این بخش از عوامل گوناگونی نشأت می‌گیرد و موانع متعددی در مسیر فعالیت بخش معدن و صنایع معدنی وجود دارد. موضوع‌هایی همچون نبود تعاملات بین‌المللی میان ایران و سایر کشورها، دشواری ورود مواد اولیه، قطعات و تجهیزات به کشــور در ســایه تحریم‌ها، بروکراســی‌های پیچیده اداری، تغییــر مــداوم قوانیــن و مقــررات و همچنین سیاســت‌های ضدتولید از مهم‌ترین چالش‌هایی هســتند که در طول ســال‌های گذشته همچون سدی در مسیر فعالیت و توســعه صنایع ایجاد شــده‌اند. بســیاری از صنعتگران در طول ســال‌های گذشته توانسته‌اند خود را با این شــرایط وفق دهند و همچنان سر پا بمانند. با این وجود، چالش انرژی آخرین توان صنعتگران را از آنها ســلب کرده اســت. این محدودیت‌ها به‌طور جدی از سال گذشــته آغاز شده و انتظار می‌رود در طــول ســال‌های آینده نیــز ادامه یابــد. در واقع تا زمانی که دولــت اقدام به سرمایه‌گذاری و توسعه زیرساخت‌های انرژی نکند، نمی‌توانیم به رفع این مشکل امید داشته باشیم.

چالش‌های صنایع پایان ندارد؟

علی رهبری
کارشناس اقتصاد

روز صنعت و معدن، فرصت مناســبی را در اختیار فعــالان صنعتــی قرار می‌دهد تا به بیــان چالش‌ها و مشــکلات خود بپردازند. کمبود و محدودیت انرژی، بزرگ‌ترین چالش صنایع کشــور در ســال‌های اخیر اســت و انتظــار می‌رود ایــن کمبود در آینــده ادامه داشــته باشد. با شروع فصل گرما شاهد تصمیم دولت بــرای جبران ناترازی تولید و مصرف برق با قطع برق صنایع هستیم. مدیرعامل شرکت مدیریت شبکه برق ایران در ســال گذشــته، ناترازی تولید و مصرف برق را در تابســتان سال گذشــته برابر ۲۰ درصد گزارش کرده است.

با توجه به آخرین آمار منتشرشــده از ســوی مرکز آمار ایران، میزان مصرف مشــترکان خانگی و صنعتی هــر کدام با ۳۳ درصد از ســهم کل مصــرف برق در بین کل بخش‌های مصرفی مشترکان پیشتاز بوده‌اند. بــا این وجود، بخش صنعت، قربانی اصلی محدودیت انرژی برق در کشــور اســت. به‌دنبال محدودیت‌های ایجادشده برای صنایع در تامین انرژی، خسارت‌های چنده میلیاردی به صنایع تحمیل‌شــده و تنها سهم خسارت فولادی‌ها ۶ میلیارد دلار برآورد می‌شود.

کاهش سودســازی صنایع به معنی متضرر شــدن سهامداران است و متعاقبا صنایع بزرگ بورسی مانند فولاد، ســیمانی‌ها و شــرکت‌های پتروشیمی متاثر از قطعی برق دچار نوسان در تولید و گاها دچار نوسانات شــدید قیمتی خواهند شد. علاوه بر ضرر سهامداران، بهای تمام‌شــده محصولات نیز افزایش خواهد یافت، زیــرا هزینه‌های ســربار تولیــد روی حجم کمتری از تولیدات سرشکن خواهد شد و مردم با پرداخت بهای بیشــتر برای محصولات صنعتی از فرآیند قطعی برق صنایع متضرر می‌شــوند. از سویی، سهامداران عمده شــرکت‌های بزرگ از جمله پتروشیمی‌ها، سیمانی‌ها و صنایــع فــولاد صندوق‌های بازنشســتگی و تامین اجتماعــی هســتند که عمده ضرر مالــی قطعی برق متوجــه این صنایع بزرگ اســت و در صورت کاهش سودسازی آنها، این شرکت‌ها بیش‌ازپیش در پرداخت حقوق بازنشســتگان و مســتمری‌بگیران به مشــکل برخواهند خورد و بار تامین آتیه بازنشستگان بر دوش دولت ســنگین‌تر خواهد شد. پس نه‌تنها سهامداران صنایــع، بلکه مــردم و دولت نیز از این خاموشــی‌ها متضرر خواهند شــد. در ســال‌های گذشــته صنایع گوناگون برای فرار از خاموشــی و مســتثنا شــدن از قطعی برق، به‌دنبال ارائه دلیل برای وزارتخانه هستند که تا کنون موفق نبوده‌اند. صنایع سیمانی و فولادی در ابتــدای زنجیره تولید قرار دارند و در صورت ایجاد هرگونه مشــکل در تولید یا بهای تمام‌شــده تولیدات آنهــا، نه‌تنها خــود این صنایع یادشــده، بلکه تمامی صنایــع زیردســت آنها دچار مشــکل خواهند شــد. صنایع غذایی هم به‌دلیل گرم بودن هوا و حساســیت بســیاری از تولیدات به گرما و فاسدشــدن سریع آنها در صــورت قطعــی برق، به‌دنبال مســتثنا شــدن از خاموشــی‌ها هســتند. تنها صنایع دارویی، تجهیزات پزشکی و سلامت‌محور از قطعی برق مستثنا شده‌اند که بســیاری از آنها باوجود دســتور وزیر نیرو، درگیر قطعی برق بوده‌اند. فرسودگی سیستم‌ها، عدم‌اورهال، عدم‌ســرمایه‌گذاری در بخش احداث نیروگاه جدید و عدم‌انجام برنامه توســعه ششــم در وزارت نیرو باعث خاموشی‌های چند سال اخیر بوده است. این در حالی اســت که برای حل بحران و ســاخت نیروگاه جدید دســت‌کم به ۵ ســال زمان نیاز اســت. برای احداث هــر واحد بــا تولید ۱۰۰۰ مگاوات بایــد حدود ۵۰۰ میلیون یورو ســرمایه‌گذاری انجــام داد. با نگاهی به لایحه بودجه، کســری بودجه و کاهش ســهم اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از سال ۹۰ به میزان ۱۶ درصد، توقع انجام این سرمایه‌گذاری ازسوی دولت و اجرای کامل برنامه توسعه ششم وزارت نیرو نمی‌رود. از ســوی دیگر، دولت با پرداخت یارانه به حامل‌های انرژی از جمله برق، تنها بخشــی از بهای تمام‌شــده بــرق را از مصرف‌کنندگان می‌گیرد و این بزرگ‌ترین دلیل تمایل نداشتن سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در حوزه توسعه نیروگاه‌های کشور است.

در انتهــا بایــد خاطرنشــان کــرد که حل نشــدن مشــکلات بودجــه و بی‌توجهــی به ســرمایه‌گذاری مناسب در توسعه تولید گاز و توسعه بخش نیروگاهی کشــور، باعث وارد آمدن فشــار بیشــتر به صنعت و صنعتگر خواهد شد. عدم‌جذب سرمایه‌گذار در حوزه صنعت، تمایل نداشتن صنعتگران به توسعه واحدهای تولیدی و حتی فرار ســرمایه از بــازار صنعت ایران را به‌دنبال خواهد داشت.

ثبت رکورد جدید تولید در شرکت ورق خودرو چهارمحال و بختیاری

با همت و اراده‌های فولادین پرســنل شــرکت ورق خودرو چهارمحــال و بختیاری، رکورد تولید روزانه ورق گالوانیزه در این مجموعه شکسته شد.

به گزارش ایراسین، حمید شجاعی، مدیرعامل ورق خودرو چهارمحــال و بختیاری گفت: بالاترین میــزان تولید روزانه محصولات گالوانیزه این شــرکت در ۲۹ مهرماه سال ۱۴۰۰ به میزان ۱۵۶۸تن به ثبت رســیده بود کــه با همت و اراده فولادین مردان این مجموعه، رکورد تولید روزانه شکســته و میزان تولید۱۵۸۶تن در یک روز به ثبت رسید.

وی افــزود: کــه این امر نشــانگر پایــان ناپذیری مســیر خودبــاوری و افتخار آفرینی در بیــن کارکنان این مجموعه است.

شــجاعی اظهارکــرد: ثبــت چنین رکورد ارزشــمندی در خــط مقــدم صنعت اســتان و گروه فــولاد مبارکــه را یک گام اســتراتژیک و در تحقــق شــعار تولیــد، دانش‌بنیان و اشــتغال افرین برشــمرد و گفت: ثبت این رکورد ارزشــمند پیــام مهم دیگری برای حوزه فولاد کشــور بــه همراه دارد و آن هم این اســت که اگر این شــرکت بــا محدودیت مواد اولیــه مواجه نباشــد، شــاهد رکوردهــای بیشــتر تولید و همچنین ظرفیت رســیدن به ظرفیت اســمی تولید سالیانه را دارد.

مدیرعامل شرکت ورق خودرو در ادامه از حمایت‌های همه جانبه مدیرعامل محترم شــرکت فولاد مبارکه، هیات‌مدیره محترم و تلاش و کوشــش همه همکاران به جهت ثبت این مهم تشکر و ابراز امیدواری کرد که با تامین به موقع و پایدار مواد اولیه توسط شرکت فولاد مبارکه شاهد ثبت رکوردهای بیشتر در گروه فولاد مبارکه باشیم.

روزگار معدن

دوشنبه ● ۱۳ تیر ۱۴۰۱ ● ۴ ذی‌الحجه ۱۴۴۳ ● ۴ ژوئیه ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۷۲

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰

سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com

www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

روی خط خبر

استقبال بی‌سابقه از ابزارهای مالی اسلامی در بهار

حجم و تعداد درخواست تامین مالی از طریق انتشار صکوک و همچنین انتشار موفق این اوراق در بهار ۱۴۰۱ نسبت به دوره مشابه در سال‌های اخیر رشد بی سابقه‌ای داشته است. این موضوع حکایت از متنوع‌تر شدن ضمانت این اوراق و افزایش آشنایی شرکت‌ها و فعالان بازار با اوراق مالی اسلامی و همچنین نیاز شرکت‌ها به متنوع‌سازی روش‌های تامین منابع مالی خود دارد.

به گزارش سنا، محمدحسین صدرائی، مدیرعامل شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه گفت: در ۳ ماهه نخست امسال حجم درخواست تامین‌مالی از طریق صکوک که توسط نهادهای واسط مالی (SPV) و تحت اداره و راهبری شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه منتشر شده‌اند، نسبت به دوره مشابه در سال گذشته ۱۴۹ درصد رشد چشمگیری داشته که در نوع خود بی‌سابقه بوده است. وی با اشاره به تعداد موافقت‌های اصولی در سه ماه نخست سال تصریح کرد: طی این مدت، تعداد ۱۷ موافقت اصولی انتشار انواع صکوک در مجموع بالغ بر ۱۷۶ هزار و ۸۰۰ میلیارد ریال توسط سازمان بورس و اوراق بهادار صادر شد که ۱۱ مورد آن مربوط به انتشار اولی‌ها نظیر فولاد غدیر نی‌ریز، پرشیا خودرو و پدیده شیمی جم و... است. این شرکت‌ها برای نخستین بار نسبت به تامین مالی از طریق انتشار صکوک در بازار سرمایه اقدام کرده‌اند. این مقام مسئول ادامه داد: سایر موارد، بانیانی هستند که برای چندمین بار از ظرفیت بازار بدهی در تامین مالی خود بهره می‌برند؛ شرکت‌هایی نظیر کرمان موتور، پدیده شیمی قرن و گروه صنعتی انتخاب الکترونیک آرمان از جمله این بانیان به‌شمار می‌روند. وی با مقایسه حجم صکوک منتشرشده در ۳ ماهه اول سال‌های ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۱ توضیح داد: با توجه به تحولات اخیر در حوزه انتشار صکوک همچون متنوع‌تر شدن بحث ضمانت این اوراق و افزایش آشنایی شرکت‌ها و فعالان بازار با اوراق مالی اسلامی و همچنین نیاز شرکت‌ها به متنوع‌سازی روش‌های تامین منابع مالی خود، رشد بیش از پیش بهره‌گیری از انواع صکوک در بازار سرمایه در مدت یادشده مشاهده می‌شود. به طوری که حجم انتشار صکوک طی این دوره نسبت به بهار سال گذشته ۲۹ درصد رشد داشته است. به گفته مدیرعامل شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه، در بهار امسال ۷ مورد انتشار صکوک در مجموع به مبلغ ۵۱هزار میلیارد ریال در بازار سرمایه به شرح جدول زیر صورت پذیرفت که در این میان برخی از شرکت‌ها همانند بهمن موتور و سرمایه‌گذاری صندوق بازنشستگی کشوری تجربه موفق انتشار این اوراق را پیش از این نیز داشته‌اند. صدرائی خاطرنشان کرد: این اوراق در قالب عقود مرابحه و اجاره، بر مبنای دارایی‌های متنوعی از جمله سهام، تجهیزات و ماشین‌آلات خط تولید و مواد اولیه منتشر شده‌اند که نشان‌دهنده انعطاف ابزار صکوک در تامین مالی متقاضیان است. این مقام مسئول اذعان کرد: طی دوره ۳ ماهه مذکور در مجموع بالغ بر ۳۹ هزار میلیارد ریال اقساط انواع صکوک توسط شرکت‌های واسط مالی از بانیان اوراق دریافت و از طریق شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه به حساب دارندگان اوراق واریز شده است.

عرضه املاک مازاد بانک‌ها در بورس کالا کلید خورد

بورس کالای ایران از پذیرش ملک تجاری متعلق به بانک ملت در بازار فرعی خبر داد. بدین ترتیب به زودی نخستین عرضه املاک در امسال در بورس کالا کلید می‌خورد. پیش از این، عرضه‌های املاک وزارت دفاع، وزارت راه و شهرسازی و بانک اقتصاد نوین در بورس کالا با موفقیت انجام شد.

به گزارش کالاخبر، مدیریت پذیرش و بازاریابی بورس کالای ایران در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: ملک تجاری متعلق به بانک ملت که عرضه‌کننده آن شرکت توسعه بازاریابی و فروش ماد است، پس از بررسی مدارک و مستندات در سیصد و سی و چهل و ششمین جلسه کمیته عرضه در ۶ تیر ۱۴۰۱ مورد تصویب قرار گرفت. اطلاعات امیدنامه ملک مذکور نشان می‌دهد نوع کاربری آن، تجاری بوده و در تهران، خیابان نامجو، قبل از چهارراه عظیم‌پور (پلاک ۳۰۷) واقع شده است. در جزئیات پذیرش آمده است: مساحت عرصه ۱۱۴.۶ مترمربع و مساحت عیان ۲۸۲.۸ مترمربع است. مستحدثات، ابنیه و تاسیسات در این ملک شامل زیرزمین، یک واحد انبار تجاری و طبقه همکف یک واحد تجاری هر کدام به مساحت ۱۰۸.۵ مترمربع و نیم طبقه تجاری داخل مغازه به مساحت ۶۶.۸ مترمربع است. روش عرضه ملک مذکور به صورت یکجا و در بازار فرعی بورس کالا خواهد بود. کارشناسان و فعالان بازار سرمایه همواره به برتری فروش املاک با سازوکارهای شفاف در بورس کالا نسبت به مزایده‌های سنتی تاکید دارند. از نظر آنان یکی از مهم‌ترین مزیت‌های معامله املاک و مستغلات نهادهای دولتی و دستگاه‌های اجرایی و بانک‌ها و همینطور شهرداری‌ها در بورس کالا، ایجاد شفافیت در فرآیند انجام معاملات است؛ چراکه مکانیزم کشف نرخ در بورس کالا به صورت حراج بوده و قیمت‌های متقاضیان خرید قابل رصد برای عموم است. ضمن اینکه در هنگام پذیرش ملک پیش از برگزاری حراج نیز دقت کافی در مستندات و مالکیت املاک توسط بورس کالا صورت می‌گیرد و تمامی این مستندات برای عموم قابل رویت بوده و از این طریق افرادی که تمایل به خرید داشته باشند از صحت مستندات املاک مطمئن خواهند شد. محمد مخبر، معاون اول رئیس‌جمهوری اواخر مهر سال ۱۴۰۰، بخشنامه اجرایی تامین منابع مالی دولت از طریق فروش اموال و املاک مازاد را با هدف بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و ظرفیت‌های بورس کالا در حوزه فروش املاک و مستغلات مازاد نهادها و دستگاه‌های اجرایی، به دستگاه‌های اجرایی شمول قانون مدیریت خدمات کشوری ابلاغ کرد. در بند دوم این بخشنامه بر استفاده از ظرفیت بورس کالا برای فروش اموال مازاد دولت تاکید شده بود.

در این بند آمده است: استانداران موظفند با تشکیل کارگروه شناسایی و مولدسازی در استان‌ها به صورت مستمر نسبت به شناسایی اموال و املاک مازاد در اختیار دستگاه‌های اجرایی اقدام و پس از صدور مجوز توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی، مراتب را پیگیری کنند که منجربه مولدسازی این اموال و املاک مازاد یا فروش از طریق عرضه در بورس کالا یا مزایده عمومی و واریز منابع حاصل از مولدسازی یا فروش به ردیف درآمدی مربوط شود.

پیش از این، عرضه‌های موفق املاک وزارت دفاع، وزارت راه و شهرسازی و بانک اقتصاد نوین در بورس کالا انجام شده بود. باید منتظر ماند پس از بانک ملت، کدام یک از دستگاه‌های اجرایی و یا بانک‌ها از ظرفیت‌های بورس کالا در راستای فروش آسان و شفافیت املاک مازادشان استفاده می‌کنند.

رمزارزها در بلاتکلیفی قانونی

گروه معدن

پس از گسترش معنادار بازار رمزارزها در دنیا و درگیر شدن سرمایه‌های خرد و کلان به این بخش و پذیرش این واقعیت توسط نهادهای بزرگ پولی دنیا نظیر فدرال رزرو و بانک مرکزی اتحادیه اروپا، موضوع لزوم قانون‌گذاری در این حوزه نیز مطرح شد. در این گزارش آخرین اظهارنظرها توسط افراد مطرح حوزه پولی دنیا نظیر رئیس فدرال رزرو، و رئیس بانک مرکزی اتحادیه اروپا در خصوص قانون‌گذاری رمزارزها آورده شده‌است. به گزارش سنا، برخی بر این باورند که ساختار کریپتوکارنسی و فلسفه این بازار هرگونه دخالت مستقیم و غیرمستقیم قانون‌گذار و سیاستگذار را نفی می‌کند. در مقابل نیز عده‌ای بر این باورند که این بازار نیز مثل هر بازار مالی دیگری نیازمند وضع قوانین برای جلوگیری از تضییع حقوق افراد ضعیف‌تر و سرمایه‌های کوچک‌تر است. با تمام این تفاسیر هنوز هیچ قانون مشخص و مدونی برای بازار رمزارزها وضع نشده است.

تمرکز فدرال رزرو بر قانون‌گذاری استیبل کوین‌ها

در ماه جولای سال گذشته، جروم پاول؛ رئیس فدرال رزرو در مورد علاقه این نهاد به قانون‌گذاری استیبل کوین‌ها و ظرفیت ارز دیجیتال بانک مرکزی (CBDC) صحبت کرد. استیبل کوین‌ها (برای مثال تتر و کوین USD) دسته‌ای از ارزهای رمزپایه هستند که ارزش خود را به یک ارز فیات موجود، مانند دلار امریکا، مرتبط می‌کنند. این مورد به تثبیت ارزش آنها کمک می‌کند، بنابراین آنها برخلاف دارایی‌های دیجیتالی فاقد ثبات مانند بیت‌کوین برای پرداخت‌های دیجیتال مناسب‌تر هستند. در حالت ایده‌آل، این سکه‌ها توسط ذخیره ارزی که به آن گره خورده‌اند تعهد می‌شوند، اما امروزه مقررات رسمی کمی برای اجرای آن وجود دارد. پاول آنها را با صندوق‌های بازار پول یا سپرده‌های بانکی مقایسه کرد که دارای چارچوب نظارتی قوی در ایالات‌متحده است. او گفت: «درحال‌حاضر قانون مدونی برای استیبل کوین‌ها وجود ندارد و اگر قرار است آنها بخش قابل‌توجهی از جهان پرداخت باشند -که ما فکر نمی‌کنیم دارایی‌های رمزنگاری شده باشند، اما ممکن است استیبل کوین‌ها باشند پس ما به یک چارچوب نظارتی مناسب نیاز داریم که صادقانه بگوییم چیزی درحال‌حاضر تحت این عنوان وجود ندارد. اکنون پس از گذشت قریب به یکسال از این اظهارنظر، هنوز همان حرف‌های قدیمی از طرف رئیس فدرال رزرو تکرار می‌شود بی‌آنکه خبری از اقدامات موثر در این زمینه باشد.

دیدگاه رئیس بانک مرکزی اروپا درباره رمزارزها

کریستین لاگارد، رئیس بانک مرکزی اتحادیه اروپا در اظهارنظر خود در ماه می‌گفت: رمز ارزها هیچ بنیادی ندارند و باید به گونه‌ای تنظیم شوند که مردم را از قمار با پس انداز زندگی خود دور کند.

لاگارد به تلویزیون هلندی گفت که "نگران افرادی است که درکی از ریسک‌ها ندارند، همه دارایی خود را از دست خواهند داد و به شدت ناامید خواهند شد، به همین دلیل است که من معتقدم که این موضوع باید تنظیم شود." بازارها، با رهبری ارزهای بیت کوین و اتر ۵۰ درصد نسبت به اوج سال گذشته کاهش یافته‌اند. در عین حال، این طبقه از دارایی با بررسی دقیق‌تر از سوی تنظیم کننده‌ها مواجه است که نگران خطراتی هستند که ممکن است برای سیستم مالی ایجاد کند. لاگارد گفت که نسبت به ارزش کریپتو بدبین است و آن را با یورو دیجیتال بانک مرکزی اروپا (پروژه‌ای که ممکن است در ۴ سال آینده به نتیجه برسد) مقایسه می‌کند. او گفت: «ارزیابی بسیار متواضعانه من این است که هیچ ارزشی ندارد، بر اساس هیچ است، هیچ دارایی بنیادینی وجود ندارد که به عنوان لنگر ایمنی عمل کند.» لاگارد گفت که خودش هیچ رمز ارزی ندارد زیرا «من می‌خواهم آنچه را که موعظه می‌کنم عمل کنم.» اما همانطور که یکی از پسرانش برخلاف توصیه او در رمز ارزها سرمایه‌گذاری کرد، گفت: «او فردی آزاد است.»

آیا رمزارزها واقعا نیازمند قانون‌گذاری هستند؟

در ابتدای ماه جاری میلادی، کریستوفر جی، والر از اعضای فدرال رزرو در خصوص قانون‌گذاری برای بازار رمز ارزها سخنرانی کوتاه و متفاوتی کرد که در ادامه خواهد آمد: از فرصتی که برای شرکت در این بحث جالب دادید متشکرم. خوشحالم که با چنین ترکیب خوبی از کارشناسان دانشگاهی، صنعتی و رسمی در مورد موضوعی با اهمیت واقعی برای آینده سیستم مالی صحبت می‌کنم. هدف من صحبت در مورد چرایی و چگونگی قانون‌گذاری بازار دارایی‌های رمزنگاری شده نیست. درعوض، می‌خواهم مشاهداتی را ارائه دهم که امیدوارم به تمرکز بحث و ایجاد سوال در جای صحیح کمک کند. مسئله اصلی در مقررات دارایی‌های رمزنگاری، نحوه محافظت از سرمایه‌گذاران رمزنگاری پیچیده نیست. مسئله این است که بقیه افراد چگونه در مقابل این ریسک‌ها محافظت شوند. با هر معیاری، ۵سال گذشته رشدی باورنکردنی در بازارهای دارایی‌های دیجیتال بوده است. هر جنبه‌ای از آنها، از پروتکل‌ها و پلتفرم‌ها، تا ابزارها و واسطه‌ها، گسترش یافته است. آگاهی عمومی و توجه دولت افزایش یافته است. مهم‌تر از همه، خود کریپتو از مجموعه‌ای محدود از سکه‌ها به‌منظور ارائه روش‌های پرداخت جایگزین برای تأمین مالی غیرمتمرکز یا ترتیبات «DeFi» که به منظور ارائه جایگزین‌هایی برای طیف وسیعی از محصولات و خدمات مالی است، تکامل یافته است. نوآوری به سرعت اتفاق می‌افتد و بسیاری از افراد و گروه‌هایی که در این اتاق نمایندگی می‌شوند، استفاده‌های جدیدی از این فناوری در امور مالی پیدا کرده‌اند. طبق قانون یا عمل، بسیاری از محصولات و فعالیت‌های مرتبط با رمزنگاری در بین شکاف‌های ساختارهای قانونی و نظارتی سنتی، بیرون از به اصطلاح «محیط نظارتی» قرار می‌گیرند. در آن محیط، پشتیبانی‌های عادی و شبکه‌های ایمنی مالی سنتی لزوماً یا به‌طور قابل اعتمادی اعمال نمی‌شوند. نوسانات بالا یک قاعده است، نه استثنا. کلاهبرداری و سرقت به طور منظم، اغلب در مقیاس بزرگ رخ می‌دهد. تمام گزینه‌ها همیشه روی‌میز است و شما با مسئولیت خود انتخاب می‌کنید. برخی از معامله گران DeFi این پویایی‌ها را به خوبی درک می‌کنند. حتی اگر این اصل را نپذیرند هم، این مهم به عنوان وضعیت طبیعی یک بازار جدید، هیجان انگیز و نسبتا غیرقابل تنظیم وجود دارد. در این میان یک نکته وجود دارد: Crypto و DeFi ممکن است جدید باشند، اما مفهوم این نوع از بازارهای آزاد امری جدید نیست. به نقل از پروفسور دبورا اسپار «این تکنولوژی‌ها یک حرکت تند در امتداد مرزهای فناوری در لحظه‌ای از زمان است و فرصت‌های جدیدی را برای تجارت و میل فوق‌العاده در میان کارآفرینان مشتاق ایجاد می‌کند.

در هر کدام از این موارد، جهش تکنولوژیکی شکاف سیاسی نیز ایجاد می‌کند. به عبارت دیگر، نوآوری، شرکت‌ها را قادر می‌سازد تا در حوزه‌های جدیدی از فعالیت، فارغ از قوانین یا مقرراتی که ممکن است آنها را در قلمروی تثبیت‌شده‌تر مقید کند، بازی کنند.» از مصادیق این موضوع می‌توان به تجارت دریایی از راه دور در دهه ۱۴۰۰، گسترش حمل‌ونقل ریلی در امریکای قرن نوزدهم و رشد انفجاری تأمین مالی آنها توسط بانک ها، انفجار ترانزیستوری در دهه ۶۰ و ۷۰ و اینترنت در دهه ۹۰ اشاره کرد. اما با ظهور فناوری جدید و فقدان قوانین روشن برای آن برخی از ثروت‌های جدید به‌دست آمد، در حالی‌که برخی دیگر از دست رفتند. این نوع بازارها نکات جذابی نیز دارند. ورود اغلب ارزان و خروج اغلب سریع، رقابت شدید و ناکارآمدی کشنده ویژگی‌های این بازار هستند. بنابراین بازسازی و بهبود به سرعت اتفاق می‌افتد. ایده‌ها، شیوه‌ها و فناوری‌هایی که در این تلاطم زنده می‌مانند، در نهایت می‌توانند بازارهای قدیمی‌تر و آرام‌تر را متحول کرده و بهبود بخشند. همانطور که قبلاً در زمینه استیبل کوین‌ها گفتم، این سرریزهای مثبت می‌توانند (در شرایط مناسب) وضعیت همه را بهتر کنند. از منظر بسیاری از فعالان بازار -کسانی که در این سختی و رکود زنده می‌مانند و رشد می‌کنند- مقررات نه تنها ضروری نیست، بلکه اثر معکوس نیز دارد. هزینه‌ها را افزایش می‌دهد، موانعی برای ورود ایجاد می‌کند و نوآوری را از بین می‌برد. ذکر این نکته ضروری به نظر می‌رسد که سرمایه‌گذاران با تجربه می‌دانند که به چه حوزه‌ای وارد می‌شوند، و اینکه آنها درخواست حمایت نمی‌کنند زیرا معتقدند نیازی به آن وجود ندارد. با توجه به موارد یاد شده، این بحث مطرح می‌شود که چرا باید مقررات را وارد فضایی کنیم که نیازمند مقررات نیست؟ (بدون وضع قوانین و مقررات، مسیر، اصلاح و پیشرفت را سریع‌تر و با کیفیت بیشتری طی می‌کند) بیایید روی کاربران دارایی‌های رمزنگاری شده تمرکز کنیم، که نسبت به همین چند سال پیش خانواده بسیار بزرگتری شده‌اند. جدیدترین نظرسنجی فدرال رزرو در مورد تصمیم‌گیری اقتصادی خانوارها نشان داد که ۱۲ درصد از بزرگسالان در سال گذشته از رمزارزها استفاده می‌کردند یا رمزارز داشته‌اند و بیش از ۹۰درصد از این افراد رمزارزها را به عنوان یک مقصد سرمایه‌گذاری نگهداری کرده‌اند تا ابزاری برای پرداخت. مرکز تحقیقات پیو (Pew) تعداد کاربران را حتی بیشتر از ۱۶ درصد و سایر نظرسنجی‌ها را تا ۲۰درصد اعلام کرده است.

برخی از این کاربران سرمایه‌گذاران حرفه‌ای باتجربه‌ای هستند، اما برخی دیگر، این‌گونه نیستند. آنها با کنجکاوی از طریق دنبال کردن داستان‌های میلیاردرهای نوظهور کریپتویی یا وعده‌های بازدهی بالا و قابل اعتماد، پس‌انداز زندگی‌شان جذب بازاری جدید و پیچیده رمزارز کرده‌اند.

۵ تصمیم جدید شورای‌عالی بورس

۲۲۸مین جلسه شورای‌عالی بورس با حضور وزیر اقتصاد، وزیر صنعت معدن و تجارت، رئیس کل بانک مرکزی و رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار و سایر اعضا شورا برگزار شد. این جلسه با ۵ تصمیم و مصوبه به پایان رسید. به گزارش سنا، در این جلسه نخست گزارشی از آخرین وضعیت بازار سرمایه و صنایع بورسی و تاثیر تصمیمات وزارت نیرو درباره مدیریت مصرف برق بر صنایع مطرح و مقرر شد وزیر اقتصاد با هماهنگی وزیر صنعت طی مکاتباتی با وزارت نیرو و هیات دولت پیگیر اتخاذ تصمیمات مناسب جهت مدیریت تخصیص برق صنایع در هفته‌های اوج مصرف برق باشد. در ادامه تصمیماتی درباره نحوه مشارکت در افزایش سرمایه شرکت‌های سرمایه‌پذیر بورسی و غیربورسی سهام عدالت اتخاذ شد تا فرآیند افزایش سرمایه این شرکت‌ها تسهیل و تعیین‌تکلیف شود. در این جلسه همچنین اصلاحات پیشنهادی سازمان بورس اوراق بهادار در دستورالعمل معاملات کالا و اوراق بهادار قابل معامله در بورس انرژی و ایجاد امکان انجام معاملات گواهی صرفه جویی انرژی به تصویب رسید. در ادامه در راستای حفظ حقوق سهامداران حقیقی و حقوقی مقرر شد مبالغ جرایم مندرج در ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی که متوجه ناشران اوراق بهادار، نهادهای مالی و تشکل‌های خودانتظام و نیز مدیران آنهاست، متناسب با شاخص تورم اعلامی بانک مرکزی تعدیل شده و جهت تصویب به هیات دولت پیشنهاد شود. بر اساس قانون کف و سقف جرایم هر ۳ سال یکبار با پیشنهاد شورای‌عالی بورس در هیات وزیران به تصویب می‌رسد. همچنین در جدیدترین جلسه شورای‌عالی بورس، به پیشنهاد علی صالح‌آبادی رئیس کل بانک مرکزی و با تصویب اعضای شورای‌عالی بورس، مقرر شد گواهی سپرده خرید سکه طلا طرح امام، پس از تایید کمیته فقهی سازمان به عنوان ابزار مالی در بازار سرمایه پذیرفته و درج شود.

بازدهی ۱۲.۵ درصدی بورس در بهار

یک کارشناس بازار سرمایه به بازدهی ۱۲.۵ درصدی شاخص بورس در فصل بهار اشاره کرد و گفت: وجود برخی از عوامل کنار یکدیگر نشان‌دهنده آن است که بازار سرمایه با وجود ریسک‌های زیادی که به آن تحمیل می‌شود، همچنان بستری مناسب برای سرمایه‌گذاری است.

مهدی عبدی در گفت‌وگو با ایرنا به روند این روزهای معاملات بورس اشاره کرد و افزود: در حالی که فعالان بازار سرمایه پس از روزهای پر رونق انتهای سال گذشته و همچنین فروردین امسال، انتظار کسب بازدهی مناسبی را در سال ۱۴۰۱ می‌کشیدند، اما در ادامه شرایط به‌گونه‌ای دیگر رقم خورد. وی اظهارکرد: تحت تاثیر چنین اتفاقی بازدهی مناسب ۱۰.۶ درصدی در فروردین‌ماه به ۴.۵ درصد در پایان اردیبهشت‌ماه محدود شد اما با ازدست رفتن ۲.۵ درصد از این بازدهی در خردادماه، میانگین بازدهی سرمایه‌گذاران در فصل بهار به ۱۲.۶ درصد برسد. عبدی خاطرنشان کرد: در نگاه اول ممکن است زمانی که به بازده ۱۲.۶ درصدی به‌دست آمده در فصل بهار توجه می‌کنیم، این اتفاق مطلوب به نظر بیاید، اما روند نزولی شاخص کل طی فصل بهار نشان از نگرانی سرمایه‌گذاران نسبت به تحولات رخ‌داده در این بازار دارد که کاهش ارزش معاملات خرد و خروج پول حقیقی از بازار موید این ادعاست. این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: وقفه در مذاکرات احیای برجام، قیمت‌گذاری دستوری محصولات شرکت‌ها در داخل، محدودیت احتمالی برای تولید شرکت‌ها به دلیل قطعی برق و در نهایت افت قیمت‌های کامودیتی در بازارهای جهانی که در پی سیاست‌های انقباضی شدید بانک‌های مرکزی دنیا اتفاق افتاد از اصلی‌ترین عوامل نگرانی اهالی بازار سرمایه در ادامه سال ۱۴۰۱ است. وی اظهارکرد: هرچند با توجه به روند کاهشی قیمت‌های جهانی و محدودیت‌های متعدد شرکت‌های بورسی در زمینه تولید و صادرات محصولات (که عمدتاً کالا محور و صادراتی هستند)، چشم‌انداز مثبتی را به لحاظ بنیادی برای شرکت‌ها ترسیم نمی‌کند، اما برخی عوامل دیگر نشان می‌دهد که بازار سرمایه می‌تواند روزهای بهتری را تجربه کند. عبدی با تاکید بر اینکه رشد نرخ ارز نیمایی نیز منجر به افزایش درآمد و سودآوری شرکت‌ها خواهد شد، گفت: از سوی دیگر قیمت‌ها در سایر بازارها به سیر صعودی خود در اثر تقویت انتظارات تورمی ادامه می‌دهد، در این راستا گزارش مرکز آمار ایران نشان می‌دهد نرخ تورم ماهانه خرداد امسال با ثبت رقم ۲. ۱۲درصد به بیشترین میزان از ابتدای انتشار آن در ابتدای دهه ۸۰ رسیده است. این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه نرخ تورم نقطه به نقطه نیز با ثبت رقم ۵. ۵۲ درصد بیشترین میزان در مقایسه با سال‌های دو دهه گذشته بوده است، افزود: دلیل اصلی افزایش تورم در خردادماه حذف ارز ۴۲۰۰ است، البته با توجه با شاخص‌های کلان اقتصاد ایران همچنان با نرخ تورم بالا مواجه خواهد بود و سیاست‌های دولت سیزدهم در جهت نزولی کردن نرخ تورم است. وی ادامه داد: بااین‌حال بازار سهام نیز که از تورم رخ‌داده در بازارهای مختلف عقب افتاده است، در نهایت می‌تواند با اقبال سرمایه‌گذاران و رشد در بازه میان‌مدت همراه شود. عبدی اظهارکرد: با توجه به فصل برگزاری مجامع و تقسیم سود شرکت‌ها، نرخ سهام حاضر در بازار رقیق‌تر شده و ظرفیت رشد نرخ برای کوتاه‌مدت افزایش پیدا کرده است. این کارشناس بازار سرمایه افزود: مجموعه این عوامل نشان می‌دهد که بازار سرمایه با وجود ریسک‌های زیادی که به آن تحمیل می‌شود، همچنان بستری مناسب برای سرمایه‌گذاری خواهد بود.

انتشار صورت‌های مالی بورس نقطه پایان ندارد

سازمان بورس و اوراق بهادار در راستای ارتقای شفافیت، صورت‌های مالی خود را در سال گذشته برای نخستین بار منتشر کرد. این رویه در امسال و سال‌های آتی نیز ادامه‌دار است و نمی‌توان نقطه توقفی برای آن لحاظ کرد. به گزارش سنا، سال گذشته، سازمان بورس و اوراق بهادار برای نخستین بار صورت‌های مالی حسابرسی شده خود را در اختیار آحاد جامعه قرار داد. سازمان بورس و اوراق بهادار در راستای رسالت و مأموریت خود و مطابق با مصوبه شورای‌عالی بورس و اوراق بهادار، در جهت اصل شفافیت عملکرد مالی‌اش را در دید و قضاوت عموم مردم قرار داد. در همین راستا، این سازمان صورت‌های مالی تصویت شده سال ۱۳۹۹ را در خرداد سال گذشته منتشر کرد. علاقمندان برای مشاهده این صورت‌های مالی، می‌توانند اینجا را کلیک کنند. حال با گذر یک سال از این اتفاق، انتشار صورت‌های مالی مربوط به سال ۱۴۰۰ سازمان بورس موضوعی است که برای فعالان بازار سرمایه مطرح شده است. به همین بهانه، خبرنگار پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا) با معاون اجرایی سازمان بورس و اوراق بهادار درباره انتشار صورت‌های مالی این سازمان به گفت‌وگو نشست. حسن فرج‌زاده، معاون اجرایی سازمان بورس و اوراق بهادار با اشاره به انتشار صورت‌های مالی سازمان بورس و اوراق بهادار در سال گذشته برای نخستین بار به «سنا» گفت: در سال گذشته، این اقدام یک گام موثر و جدی در راستای ارتقای شفافیت سازمان بورس به عنوان رکن ناظر بازار سرمایه بوده است.

این اتفاق نیز در امسال و برای صورت‌های مالی ۱۴۰۰ این سازمان نیز حتما رخ خواهد داد. وی با بیان اینکه انتشار صورت‌های مالی به روشن کردن منابع و ظرفیت‌های ماموریت‌های سازمان کمک می‌کند، تصریح کرد: سازمان بورس اگرچه در سال‌های گذشته صورت‌های مالی خود را منتشر نمی‌کرد، اما رویه روشن، شفاف و عاری از ابهامی را در انجام فعالیت‌های مالی خود داشت. این مقام ارشد سازمان بورس با بیان اینکه دریافت گزارش «مقبول از حسابرس» گواهی بر فعالیت‌های مالی شفاف این سازمان طی سال‌های فعالیت خود بوده است، اذعان کرد: دریافت این گزارش از سوی حسابرس حکایت از این دارد که این سازمان از قوانین و مقررات مالی و سایر ضوابطی که چه در قوانین وجود دارد و چه توسط مراجعی همچون شورای‌عالی بورس به تصویب رسیده، پیروی کرده است. وی با بیان اینکه انتشار صورت‌های مالی سازمان بورس در امسال نیز رخ می‌دهد، خاطرنشان کرد: این اقدام پس از تصویب صورت‌های مالی توسط شورای‌عالی بورس، منتشر می‌شود و این رویه در سال‌های آتی نیز ادامه‌دار است و نمی‌توان نقطه توقفی برای آن لحاظ کرد. معاون اجرایی سازمان بورس با بیان اینکه در سازمان بورس برنامه‌هایی برای توسعه شفافیت مالی در دست اقدام است، اظهار کرد: از آنجا که در سازمان بورس نکته‌ای برای پنهان کردن وجود ندارد و تمامی فعالیت‌های این سازمان روشن و شفاف است، بنابراین، تمامی اطلاعات با قابلیت دسترسی عمومی، منتشر خواهند شد.